

Droevig

omdat ze van premier *Verhofstadt* (VLD) en van vice-premier *Johan Vande Lanotte* (SP) de belofte kregen dat het geld hen door de federale regering zou worden toegestopt. Voor de Franstalige groenen was dit een voorwaarde om tot de federale regering toe te treden.

Zonder enig onderzoek naar het door de Franstalige partijen voorgesteld 'objectief criterium' en in alle stilte stemden de premier en een Vlaamse vice-premier met een 'veto' in. In feite gaven ze daarmee te kennen dat de Vlaamse partijen niet eens hoeven te onderhandelen over 'objectieve criteria', hoewel de *wet* dit voorschrijft. Dit tart alle verbeelding en het is niet de eerste keer dat deze nog prille regering, via allerlei kunstgrepen, zoals het werken met KB's, niet eens rekening houdt met de bestaande wetgeving en om de andere dag het parlement uitschakelt.

Uit het begrotingsdebat in de Kamer bleek bovendien dat Verhofstadt het communautaire dossier in het algemeen niet beheerst en de belangrijkheid van het dispuut ter zake onderschat door het af te doen als 'een technische kwestie'. Hoe technisch is het feit dat het door de Franstalige partijen opgegeven aantal leerplichtige leerlingen niet eens overeenstemt met de bevolkingsstatistieken? Wat Vande Lanotte uitkraamt is naast ergerlijk, ook hilarisch. Die heeft het opeens over het feit dat alle kinderen even belangrijk zijn. Ons inziens is vooral de deelname van de SP aan de federale regering belangrijk. (lees ook blz. 3 en 4)

(evdc)

De wijze waarop de federale regering en meerdere partijen zich uitspreken over de noodzakelijke aanpassing van de financieringswet, begint zowel droevig als lachwekkend te worden.

De bijzondere financieringswet van januari 1989 bepaalt dat de verdeelsleutel voor het toekennen van onderwijsdotaties aan de gemeenschappen binnen de tien jaar moet worden aangepast „aan de verdeling van het aantal leerlingen en aan de hand van bij wet vastgestelde objectieve criteria.” De aanpassing kan worden doorgevoerd met een gewone meerderheid en meer geld voor de ene gemeenschap betekent minder inkomsten voor de andere.

De Franstalige partijen waren zich daar terdege van bewust en bereidden het dossier, met behulp van professoren, 'grondig', 'efficiënt' en 'doortastend' voor. Zo grondig dat zij precies wisten welke criteria nodig waren om alleszins 2,4 miljard fr. binnen te rijven en dit ten nadele van het Vlaamse onderwijs. Zo efficiënt omdat ze dit bedrag reeds in de begroting van de Franse gemeenschap inschreven. Zo doortastend

26

Centen voor het onderwijs	4
Vrouwen aan de macht	5
	
13 juni 1999: een analyse dringt zich op	6
Hongaarse fotografen	13
Red Michiel? Redattack?	
Red-mond? Red Zebra? Red WUJ!	15

Eerlijkheidshalve mag je een kabinet maar meten na een wat ruimere tijd dan de voorbije 100 dagen en pas na haar regeerverklaring. En deze werd nauwelijks een week geleden uitgesproken, de hoge woorden klinken nog na. Maar met deze regering liggen de zaken wel even anders, zij heeft na 100 dagen reeds een geschiedenis en die is niet zo fraai. Gedeeltelijk te wijten aan eigen schuld, gedeeltelijk aan 'lasten uit het verle-

tweede bron? Waar of niet waar? Het doet er natuurlijk toe, maar even erg is die sfeer van onzekerheid, die schermerzone die maar niet opklaart.

Een regering moet háár tijd krijgen om zich te bewijzen, maar elke waarnemer stelt vast dat deze reeds na 100 dagen door te veel geschiedenissen achtervolgd wordt. Wij wezen reeds eerder op de blunders van de ministers *Aelvoet* (groen) en *Duquesnes* (blauw), deze

het Franstalig onderwijs uit de penarie te helpen, toont dat 'vernieuwer' Verhofstadt zich van oude politieke truuks bedient: ingaan op Franstalige dreigementen en financiële eisen om een veelkleurige regering op te zetten en bij elkaar te houden, het is geen fraai gedoe. Ondertussen rot het tien jaar oude probleem van het Franstalig onderwijs verder door. Terwijl de uitspraken vanwege het Arbitragehof over tabaksreclame en het decreet-*Suykerbuyk-Van Vaerenbergh* duidelijk *à la tête du client* werden gespeld.

De arrogantie die een bepaald deel van de francofonie tegenover Vlaanderen uitstalt heeft de sfeer vergald die de eerste zitting van de Costa is vooraf gegaan. Ooit was het *José Happart* die van zijn Voerense positie misbruik maakte om ons te tergen, maar sinds de stropers boswachter is geworden werd zijn rol door *Olivier Maingain* (PRL-FDF) overgenomen, die schittert nu als Vlamingentreiteraar. Deze schepen van Brussel, hoofdstad van Vlaanderen, verbiedt enkele duizenden Vlaamse gezinnen de toegang tot het koning Boudewijnstadion op de Heizel. Datzelfde heerschap zal op de Costa in de PRL-FDF-delegatie de Brusselse francofonie vertegenwoordigen. Is men in Wallonië dan zo scheutig op deze arrogante heer? Willen de ware, eerlijke Waalse politici zich eens uitspreken over de racistisch getinte streken van dit personage?

Franstaligen stoppen, als ze zich aan de extreme standpunten van het Vlaams Blok ergeren, alle Vlamingen in één zak; willen ze dat wij dat met hen én Maingain ook doen?

In honderd dagen heeft deze federale regering zich ook door grandioze vrijgevigheid laten kennen. Gebruikmakend van de opgelegde spaarzaamheid van de bevolkingen van dit land kan zij vandaag 47 miljard fr. vrijmaken voor nieuwe initiatieven. Het is haar en ons gegund, al is de sepsis zeer groot. Er zijn inderdaad sectoren die impulsen nodig hebben, die dringend menselijke en financiële inzet vragen. De modernisering van het federale ambtenarendom, het optrekken van de lage inkomens, de noodzaak om het binnenlands spoor aan te passen en optimaal te laten lopen, zijn enkele voorbeelden.

Nu er enige financiële ruimte is klinkt het ronduit treurig dat de zgn. zachte sector niet kan genieten van de algehele loonlastenverlaging die aan de bedrijven is beloofd. Op mensverzorgende arbeid wordt meer en meer beroep gedaan, de werkdruk neemt er steeds toe, de verloning is niet altijd navariant. Dat juist de non-profitsector buiten de prijzen valt sliert paars-groen niet. Dit a-sociaal trekje verraadt enige hardvochtigheid en werpt schemer op hele kabinet.

Maurits van Liedekerke

Honderd dagen schemer

den'. De dioxinecrisis kabbelt zonder omzien verder. Dat er geen echte duidelijkheid komt is inriest. Zo wordt het vertrouwen van de verbruiker nooit teruggewonnen. Het lijkt er bovendien op dat niet alleen mensen uit de sector en de administratie uitschuiven, maar dat ook regeringsleden in deze niet zuiver op de graat zijn. De klacht van *Annemie Van de Casteele*, ondervoorzitster van de parlementaire dioxinecommissie, als zou premier *Verhofstadt* eind augustus bij *De Morgen* tussengekomen zijn om niet te melden dat een nieuwe (tweede) bron van besmetting werd ontdekt, zindert nog na. De DM-redactie zou zijn gezwich, maar de kraaien van *NRC Handelsblad* brachten het nieuws uit. Een

waren duidelijk te wijten aan hun onervarenheid. Tot daar aan toe, ware er niet de zichtbare hooghartigheid waarmee zij fouten maskeerden of naar anderen doorschoven.

Dit hebben de kiezers die op 13 juni jl. voor verandering hebben gestemd toch niet bedoeld!

Bovendien slagen federale regeringsleden en partijgenoten er in om zich in Vlaanderen bijzonder onsympathiek te profileren. En dit niet alleen omdat sommigen hardnekkig weigeren Nederlands te praten. De harde waarschuwingen van Costa-medevoorzitter *Phillippe Mouraux* (PS) aan het adres van Vlaanderen waren niet mis te verstaan. Het ergerlijke gemarchandeer met ons geld om

Mangain maakt het Bond!

Afgelopen zaterdag hield de Bond van Grote en Jonge Gezinnen een Brusseldag. Brussels FDF-schepen Olivier Maingain wilde een aantal deelnemers aan de manifestatie geen toegang verschaffen tot het Koning Boudewijnstadion. Volgens de FDF-fantast leunt de Bond al te zeer aan bij het Vlaams Blok. Na tussenkomsten van Bert

Anciaux – die Maingains provocatie omschreef als 'een staaltje van francofoon racisme' – en François-Xavier de Donnée (burgemeester van Brussel) mochten de sportieve Bond-leden toch het stadion in. Maingain trachtte dat te elfder ure nog te verbinderen, maar de Brusselse politie gaf geen gevolg aan zijn bevelen. Kan dit blijven duren?

HT&D

„Het doet mij plezier u te zien lachen. Dat is geleden sedert 13 juni“. Kamerlid Hugo Covelliers (VLD) tot zijn collega Pieter De Crem (CVP)

„Uw gezicht sprak ook boekdelen toen de minister-portefeuilles binnen de VLD werden uitgedeeld.“ De repliek van de Crem.

Opgetekend in *Het Belang van Limburg* van 14 oktober 1999.

◆ DOORDEWEEKS ◆

■ Uit een Britse studie onder 11.000 kinderen blijkt dat de jonge spruiten tot hun eerste jaar het meest gebaat zijn bij één enkele **opvoeder**.

■ De tabaksgigant Philip Morris heeft voor het eerst openlijk **toegegeven** dat zijn producten verslavend zijn en schadelijk voor de gezondheid.

■ Handelszaken met een oppervlakte groter dan 400 m² moeten vanaf 18 maart 2000 ook de prijs per kilogram, meter, ... **afficheren**.

■ Ten gevolge van allerhande milieuvervuilingen dreigt de komende eeuw één op acht vogelsoorten te **verdwijnen**. In het totaal gaat het om 1200 soorten. Alleen al Brazilië, met het Amazonewoud, ziet 111 soorten voor zijn rekening.

■ Een groot deel van het Mechelse dierenpark Planckendaal is neergepoot zonder **bouwvergunning**. Een voorziene wijziging in het gewestplan biedt een oplossing.

■ Koen Arrousseau, beter bekend als de SM-rechter, zal de komende legislatuur de kost verdienen als **medewerker** van o.a. VLD-senator Jean-Marie Dedecker.

■ De Nobelprijs voor de **Vrede** gaat dit jaar naar de organisatie Artsen Zonder Grenzen.

■ Zowat 40% van de zelfstandigen balanceert **op de rand** van de armoede.

■ De Gentse haven werd een drietal dagen **lamgelegd** door een staking van de dokwerkers.

■ Op het filmfestival van Gent werd de prent **Himalaya** bekroond als beste film.

■ Het chronisch vermoeidheidsyndroom, ook wel gekend onder de letterwoorden CVS of ME, zou dan toch officieel als ziekte worden **erkend**.

■ Bij een interventie tijdens een inbraak in een lingeriewinkel in het Gentse schiet een agent een inbreker **dood**.

■ Tot **slot**: in de Kamer is een wetsvoorstel ingediend tegen het klonen van mensen. Het werd klaargestoomd door Joëlle Milquet (PSC). Waarschijnlijk tot groot verdriet van de mannelijke kamerleden ...

MAINGAIN GEEN SCHEPEN MEER?

FDF-voorzitter en schepen van Brussel Olivier Maingain weigerde een groep van de Bond van Grote en Jonge Gezinnen (BGJG) de toegang tot het Brussels Koning Boudewijnstadion (lees hierboven).

Brussels VU-volksvertegenwoordiger en Vlaams parlements lid Sven Gatz vindt dat „deze man geen schepen kan zijn of blijven. Een politiek mandataris met een uitvoerend mandaat moet zijn opdracht vervullen in het belang van de gehele bevolking. Daarom zal ik mij tot de Brusselse burgemeester François-Xavier de Donnée (PRL) wenden met de vraag om Maingains bevoegdheden als schepen te ontnemen.“

De vraag is of de burgemeester daarop zal ingaan, PRL en FDF vormen een kartel. En zonder het FDF is de PRL niet de grootste formatie in Brussel. Overigens is het absoluut onverstandig om een man als Maingain te laten deelnemen aan de Conferentie voor de Staatshervorming. Dat is ook de mening van VU-voorzitter Patrik Vankrunkelsven.

Terwijl Sven Gatz het optreden van Maingain als een overtreding van de racismewet beschouwt. „Wegens aanzetten tot haat jegens een bevolkingsgroep dien ik klacht in bij de Procureur des Konings.“ Maingain reageerde: „Met Gatz moet ik, in de wetenschap dat Bert Anciaux samen met Frans Van Mechelen de inleiding van de brochure voor de BGJG-Brusseldag schreef, eens goed lachen.“ *De Morgen* (19 oktober).

VLAAMSE GRONDWET?

Op initiatief van het Algemeen

Nederlands Zangverbond (ANZ) en het Overlegcentrum voor Vlaamse Verenigingen (OVV) werden 24.000 handtekeningen verzameld om een verzoekschrift in het Vlaams parlement in te dienen. Daarin wordt het parlement gevraagd een grondwet voor een Vlaamse staat op te stellen. ANZ en OVV willen de Vlaamse grondwet laten goedkeuren voor 1 januari 2001 en ze in werking laten treden uiterlijk op 11 juli 2002.

De Juridische Dienst van het Vlaams parlement stelde in een niet bindend advies het verzoek wel naar inhoud, maar niet naar vorm ontvankelijk. De dienst argumenteerde dat er wel een inhoudelijke discussie over een Vlaamse grondwet kan plaatsvinden, maar dat daar geen grondwettelijk gevolg kan aan gegeven worden. De dienst achtte het aldus onmogelijk een Vlaamse grondwet op 11 juli 2002 in werking te laten treden, daar het Vlaams parlement vooralsnog geen grondwetgevende bevoegdheid heeft.

Daarover werd verleden week in de commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming van gedachten gewisseld. Eerst ontstond er tussen alle democratische partijen een voor iedereen aanvaardbaar vergelijk. Zo bleek elke partij een inhoudelijke discussie over een Vlaamse grondwet te willen aangaan. Om een Vlaamse grondwet in werking te laten treden, zo erkenden de partijen, moet Vlaanderen daartoe eerst bevoegd worden.

KAT OP KOORD

Toen de kat op de koord kwam, toen CVP en VU ook werkelijk wilden praten over de opstelling van een ontwerp-grondwet,

begonnen de andere partijen het geweer van schouder te veranderen. VLD en SP beweerden dat dit geen zin had aangezien Vlaanderen ter zake toch niet bevoegd is. Beide partijen verwezen daarbij naar de commissie Staatshervorming. Tijdens de vorige legislatuur werd daar vier jaar lang gedebatteerd over Vlaamse communautaire eisen. „Dat heeft niets opgeleverd. Het is op federaal niveau dat de staatshervorming moet worden gestemd.“

Vlaams parlements lid Sven Gatz (VU&ID) probeerde nog om VLD en SP op andere gedachten te brengen. „Ik had de indruk dat men liever een steekspel voerde. VLD en SP hielden er een strakke houding op na. Er was weinig bereidheid om met ons naar een oplossing te zoeken.“

Daarop vond de stemming plaats. Er kwam een wisselmeerderheid met één stem op overschot tot stand. VU, CVP en Vlaams Blok achtten het Vlaams parlement bevoegd om het verzoekschrift te bespreken. VLD, SP en Agalev stemden tegen. In de commissie zal ANZ-voorzitter Hugo Portier worden gehoord. Nadien vindt het debat in de plenaire vergadering van het Vlaams parlement plaats. Het ziet er niet naar uit dat daar een meerderheid zal gevonden worden om het verzoekschrift te behandelen. Daarom zoeken de fractieleiders van de democratische partijen verder naar een oplossing. Die zou erin kunnen bestaan om het debat niet gedurende de volledige legislatuur te laten aanslepen, om een inhoudelijke discussie te voeren op basis van het drie jaar geleden verschenen boek *Proeve van een Vlaamse Grondwet* én om de inhoudelijke discussie te beperken tot die materies waarvoor Vlaanderen bevoegd is.

CONFERENTIE

Het *Vlaams Economisch Verbond* (VEV) roept Vlaams minister-president Patrick Dewael (VLD) op om samen met de sociale partners en alle maatschappelijke sectoren een conferentie te organiseren over de toekomst van Vlaanderen. De deelstaat moet, aldus VEV-voorzitter Karel Vinck, voor verandering kiezen.

Vlaanderen heeft heel wat troeven, maar ook gebreken. Er is hier, zo stelt het VEV vast, een gebrek aan creativiteit, strategisch denken, flexibiliteit en het opnemen van verantwoordelijkheid. Overigens moeten meer mensen aan het werk. In feite, zo wil het VEV, zou iedereen, eventueel na een bijkomende opleiding of vorming, 'inzetbaar' moeten zijn.

Vinck liet duidelijk verstaan dat de top van de Vlaamse vakbonden in dezelfde richting denkt, maar de basis nog al te vaak een vijandige houding tegenover de werkgevers aanneemt. De VEV-voorzitter beklemtoonde dat een sterk economisch draagvlak een al even doorgedreven sociale bescherming behoeft.

Afrikabeleid Michel knoopt aan met ver verleden.

Waarde Heer Hoofdredacteur,

Vriend De Liedekerken, bij deze stel ik mij kandidaat om vanaf volgend voorjaar voorzitter te worden van uw Vlaams-nationalistische vrije democratische Volksunie. Het schijnt mij toe dat ik daarvoor minstens dertig van uw leden, uit drie arrondissementen achter mij moet kunnen scharen. Een koud kunstje als u het mij vraagt! Zeker wanneer u, vriend schrijvelaar, deze week wat ruimte kan vrijmaken voor het verspreiden van mijn politieke ideeën. Ik heb er maar een top-10 van gemaakt, wat niet betekent dat iedereen alle geluidjes even graag moet horen. Mijn grootste troef is evenwel het gegeven dat ik nog nooit iets in de politiek heb betekend. Mijn

enige verwachting: een ministerswedde of – als dat kan – die van de voorzitter van de Senaat. Wijsheid kost immers geld. Als voorzitter zal ik pleiten voor:

- 1) op zaterdagavond gratis Rodenbachuur in heel Vlaanderen;
- 2) vanuit alle windstreken gratis openbaar vervoer van en naar 'De Meter';
- 3) een onafhankelijk Vlaanderen. Ook in Brussel, Wallonië en Europa;
- 4) 11 juli wordt een nieuwe, betaalde feestdag. 12 juli wordt dat – om bij te komen van de dag voordien – ook.
- 5) de afschaffing van 'Boerenkrijg' en 'Nonkel Jef';
- 6) 4 december 1999 wordt – uitzonderlijk – een verplichte werkdag, tenzij voor hen die een abonnement nemen op WIJ;

- 7) een belasting van 99.995 fr. voor de ouders die hun kind 'Mathilde' of 'Filip' noemen;
 - 8) invoering van het mannelijk recht op hoofdpijn;
 - 9) gratis een nieuwe tribune voor FC Ingelmunster;
 - 10) mogelijkheid tot brugpensioen vanaf de leeftijd van 30 jaar.
- Gij ziet, vriend De Liedekerken dat het helemaal niet zo moeilijk is om met een afgewerkt en doordacht programma naar de kiezer te stappen. Ik ga nu mijn hoofd nog eens bij elkaar steken voor een goede slagzin en klaar is Kees.
- Uw gekandideerde,

De Gele Geeraerts

P.S. Wat vindt gij van: 'Beter bloot dan rood?'

◆ DOORDEWEEKS ◆

Alleen moet ook de organisatie van de Sociale Zekerheid aan de noden van de 21ste eeuw worden aangepast. Vinck maakte duidelijk dat de federale overheid daar niet toe in staat is. Hij pleitte onomwonden voor de defederalisering van de Sociale Zekerheid en de regionalisering van de fiscaliteit, de export, het wetenschapsbeleid en de mobiliteit. Dat is een duidelijk boodschap die hopelijk niet in dovemansoren gevallen is.

BAL IN FEDERALE KAMP

Het Arbitragehof heeft het decreet *Van Vaerenbergh* (VU) – *Suykerbuyk* (CVP) vernietigd. Met het decreet, in juni 1998 goedgekeurd door VU, CVP en Vlaams Blok, wou men een bescheiden vergoeding toekennen aan oorlogslachtoffers en aan slachtoffers van de repressie die in ere waren hersteld en die in een bestaansonzekere toestand verkeren.

Het decreet had een hoog symbolisch gehalte. Het moest een uiting van verzoening in Vlaanderen worden. Voordien had de monarchie meerdere malen tot 'nationale' verzoening opgeroepen, maar de Franstaligen binnen de federale regering weigerden nog maar een debat te starten. De indieners van het decreet beriepen zich op de welzijnsbevoegdheid van de deelstaten om 'bijstand aan personen te verlenen'. Eerst meende de Raad van State dat Vlaanderen niet over deze bevoegdheid beschikt. Het Arbitragehof heeft deze stelling verworpen. Het oordeelde wel dat het decreet niet zozeer met bijstand aan personen te maken heeft, maar wel met repressie en epuratie. En dat, aldus het Hof, is een bevoegdheid van de federale regering.

VU-fractie leider in het Vlaams parlement *Paul Van Grembergen* betreurt de uitspraak van het Arbitragehof. „De verlangens van de Franstaligen worden door het Arbitragehof ingewilligd.”

De bal ligt nu terug in het kamp van de federale regering. Vraag is of iemand daar de match wil openen. „De VU is opgezet met het initiatief van een groep Vlaamse intellectuelen die via een vrije tribune uitnodigen tot een gesprek over repressie en weerstand. Het initiatief ademt de sereniteit uit waarmee de VU het amnestiedossier al jaren benadert. Op een open en positieve manier deze bladzijde omdraaien en beseffen dat men op zwart-wit-denken geen samenleving bouwt.”

TWEDE BESMETTINGSHAARD?

In een vertrouwelijke nota van het ministerie van Landbouw, geschreven door ingenieur *Peter De Roover*, die al van augustus jl. dateert, wordt melding gemaakt van een eventuele tweede bron van PCB-besmetting, naast het vet van *Verkest-Forga*.

Federaal minister van Landbouw *Jaak*

Gebriëls (VLD) vond het niet nodig om op basis van die melding het parket in te schakelen. In de federale dioxinecommissie wou men daarover *De Roover* ondervragen. Die zat in de publiektribune. Ondervoorzitter van de commissie, *Annemie Van de Casteele* (VU&ID) drong op de ondervraging aan, werd daarin gevolgd door CVP en SP, maar niet door de groenen en de VLD. Op die manier was er geen meerderheid voorhanden. Daarmee is de kwestie geenszins van de baan. Integendeel, er zijn bijkomende argumenten om ook alle verantwoordelijken en betrokkenen van de huidige regering aan de tand te voelen. Ook dat is een eis van *Annemie Van de Casteele*.

Het zit hem in de genen!

3

De recente communautaire twisten over de aanpassing van de financieringswet toont overduidelijk aan dat de onderhandelingsprocedure van de interparlementaire en intergouvernementele Conferentie voor institutionele vernieuwing (Costa) volledig moet herzien worden.

De poppenkast

Het voorbije weekeinde debatteerden de regeringsleiders van de Europese Unie (EU) in Finland o.m. over de toetreding van kandidaat-lidstaten. Naar aanleiding daarvan zond VTM zaterdag jl. een interview uit met premier Verhofstadt. Die zei dat een eventuele toetreding van kandidaat-lidstaten in de EU pas zin heeft en succesvol kan verlopen „indien er een duidelijke tijdslijm wordt gesteld en indien er afspraken worden gemaakt over de concrete uitvoering van de beslissingen.”

We hoorden het Verhofstadt graag zeggen. Inderdaad, een hervorming van de Europese instellingen heeft een verregaande weerslag op het politieke, economische en sociale leven van de Europese burgers. Daarover kan niet vrijblijvend worden gepraat. Onderhandelingen ter zake vereisen een doordachte, klaar omliggende onderhandelingsprocedure. Alleen denkt Verhofstadt daar anders over wanneer de Belgische staatshervorming ter sprake komt. Is dit te wijten aan een gebrek aan politiek doorzicht, aan het bijna zelfgenoegzaam masochisme om zich in ruil voor macht als Vlaming te laten rollen of aan het gebrek aan interesse? We weten dat niet Verhofstadt, maar wel de eigenlijke premier *Louis Michel* (PRL), door Agalev-secretaris *Jos Geysels* 'le petit Napoleon' genoemd, het communautaire

luik van het federale regeerakkoord heeft geschreven.

De premier bleek ook bereid om op een Franstalig veto in verband met de aanpassing van de verdeelsleutel voor de financiering van het onderwijs in te gaan. In de Kamer had de premier het niet over de aanpassing, zoals de wet letterlijk voorschrijft, maar over een toepassing. Voor de VU kan enkel de bevolking als criterium voor de herverdeling van de onderwijsfinanciering gelden. Dat is logisch, er bestaat een leerplicht en dus is de bevolking tussen 3 en 18 jaar of tussen 6 en 18 jaar het enige objectief criterium om de hoogte van het onderwijsbedrag voor de gemeenschappen te bepalen. De VU wil dat de kwestie eerst in het overlegcomité van de verschillende regeringen wordt behandeld. Wordt er daar geen akkoord bereikt, dan moet de Costa zich uitspreken. *Luc Martens* (CVP) en *Robert Voorhamme* (SP) hebben een ander voorstel op zak. Ze willen dat de federale overheid de Franse en Vlaamse gemeenschap een gelijkaardig bedrag toekent voor hun onderwijsbegroting. Dat veronderstelt een herziening van de bijzondere financieringswet en dus de goedkeuring met een tweederde meerderheid. Wat beide parlementairen voorstellen komt neer op wat als 'consumptiefederalisme' wordt omschreven. Een herziening van de financieringswet heeft

enkel zin wanneer deze de nood aan fiscale autonomie invult.

De ene heeft het over de aanpassing van de financieringswet, de andere over een toepassing, nog anderen over een herziening. Voor de ene partij moet het dossier niet in de Costa behandeld worden, voor de andere partij wel. Vice-premier *Johan Vande Lanotte* (SP), bevoegd voor Institutionele Zaken, beweert dat de kwestie niet in de Costa moet komen omdat het om een 'lang bestaand conflict' gaat. We zitten precies naar een poppenkast te kijken. Dit is pure kolder. Welk communautair conflict in dit land is niet lang bestaand? Bedoelt de professor in Staatsrecht dat alle lang bestaande conflicten buiten de Costa moeten gehouden worden? Er moet toch iets besproken worden in de Costa? Of vergissen we ons? En als het, zoals Verhofstadt beweert, over de toepassing van een wet gaat en daarom het dispuut buiten de Costa wordt gehouden, hoe zit het dan met de naleving van een afspraak? Dat hebben we nog niet gehad: de naleving van een afspraak, zoals de defederalisering van de gemeente- en provinciewet, eertijds afgesproken tijdens de onderhandelingen over het Sint-Michielsakkoord.

Van zodra er een vergelijk gevonden wordt over een bepaald communautair punt, zo stellen de federale regeringsleiders, moet dat in een wet worden gegoten en meteen gestemd. Heeft men het over een wetsontwerp of een wetsvoorstel? Zullen de parlementairen iets in de pap te brokken hebben? In hoeverre valt deze 'afspraak' te rijmen met de andere 'afspraak' dat ieder communautair probleem op de agenda van de Costa 'mag' komen?

Wie neemt de draad terug op en zorgt ervoor dat eindelijk eens ernstig te werk wordt gegaan?

(evdc)

Er doet zich een politiek probleem voor dat ik bij mijn partij zal aankaarten." Dat zei VU-fractie leider Geert Bourgeois verleden week donderdag in de Kamer naar aanleiding van het begrotingsdebat. Verhofstadt had even voordien geweigerd om de financiering van het gemeenschapsonderwijs op de agenda van de Costa te plaatsen.

◆ WETSTRAAT ◆

extreem-rechts. Bourgeois vroeg zich af tot welke oppositie Verhofstadt zich eigenlijk richtte: „De CVP-Vlaams Blok-oppositie of die van de VU?”

VERWARRING

Oppositie, noch meerderheid spraken uit één mond. Misschien heeft het met Nieuwe Politieke Cultuur te maken. Het

de steun van de volledige federale regering.

PLATTE BELEDIGING

„Echt geslaagd kan men deze regering onmogelijk noemen. Ze vormt geen ploeg, loopt voortdurend tegen zichzelf aan en stapelt de blunders op.” Zo wierp Geert Bourgeois premier Verhofstadt

procedure door middel van een KB in plaats van een wet.” Bourgeois haalde ter zake fel uit naar de Franstalige vice-premiers die de Raad van State (RvS) hadden uitgescholden. Op vraag van twee Vlaams-Blok kamerleden had het administratief rechtscollege de regering teruggefloten. Die moest een nieuwe regularisatieprocedure voor vluchtelingen bij wet en niet bij KB regelen. Daarop vaarden de Franstalige vice-premiers in scherpe bewoordingen uit naar de Nederlandstalige Kamer van de Raad van State. Bourgeois sprak van een 'platte belediging'. Hij vond het ongehoord dat de vice-premiers de RvS in het partijpolitieke kamp van het Vlaams Blok hadden geduwd. „Mijnheer de eerste minister. Het zou uitermate wenselijk zijn als u straks, namens de regering, uitdrukkelijk afstand zou nemen van deze onrechtstatelijke verklaringen.” Verhofstadt wou daar niet op ingaan.

POSTMODERNISME

Ten gronde kon de VU-fractie leider min of meer instemmen met de principes van het asielbeleid. Hij drong wel aan opdat de regularisatie van vluchtelingen die hier reeds lang verblijven gepaard zou gaan met de invoering van een inburgeringscontract en dit in overleg met de gemeenschappen. Dat is wat de 'postmodernistische' en 'postideologische' paars-groene regering, aldus Bourgeois, over het hoofd ziet.

„Waar blijft de gemeenschapsopbouwende visie? Waarom bent u niet bij voorbaat snel en efficiënt met de gemeenschappen aan het overleggen om de geregulariserden straks actief in te burgeren? Zullen zij ex-illegalen zijn of deel uitmaken van de samenleving?”

„Onze ideologie is er één van samenhangigheid”, zo benadrukte Bourgeois. „Uw programma houdt een nevenschikking van politieke doelstellingen in en u aanziet de bevolking als een nevenschikking van geatomiseerde individuen. Welnu, deze postideologische, of zo u wil, postmodernistische visie is geen basis om de 21ste eeuw binnen te stappen. De toekomst ligt bij diegenen die eerbied voor persoonlijke integriteit en vrijheid koppelen aan zin voor verantwoordelijkheid én voor gezamenlijkheid.”

Het Izegemse kamerlid verwonderde er zich over dat in de 'kille' begrotingscijfers niets valt te achterhalen over de kwaliteit van het leven. „Wat wij nodig hebben is naast een actieve welvaartstaat een positieve welzijnsstaat.” Zo heeft de federale regering geen visie over de nieuwe relatie arbeid, gezin en vrije tijd of wordt er niets verteld over de toenemende verkeersongevalligheid.

(evdc)

(evdc)

Geen mes in rug

leidde tot pittige debatten, maar ook tot verwarring. VLD-fractie leider Hugo Coveliers wees op de nood aan collectieve uitwijzing van illegalen. Zijn collega van Agalev Jef Tavernier dacht daar heel anders over. Coveliers maakte het 'startbanenplan' van vice-premier Laurette Onkelinx (PS) met de grond gelijk. Onkelinx wil bedrijven verplichten jongeren aan te werven. Ze krijgt daarvoor niet

voor de voeten. „Snel en efficiënt, in plaats van traag en inefficiënt. Het zinnetje zal u blijven achtervolgen.” Bourgeois wou wel op de uitgestoken hand van de premier ingaan, maar vroeg zich af of dat wel zin heeft. „Wij kunnen geen vrede nemen met woorden. Wij vragen u het parlement niet meer opzij te zetten, zoals met de aanstelling van regeringscommissarissen of de regularisatie-

VU-fractie leider Geert Bourgeois veegde premier Verhofstadt de mantel uit.

4

Een woelig kamerdebat, dat is het minste wat je kan zeggen over de begrotingsbespreking van verleden week donderdag in de Kamer van Volksvertegenwoordigers. VU-fractie leider Geert Bourgeois had het over een 'populistische' CVP en een 'poujadistisch' Vlaams Blok die als oppositiepartijen naar elkaar toe groeien, zich als overjaarse pubers gedragen en als het ware hand in hand voor het gerechtsgebouw in Kortrijk betoogden. Voordien had premier Verhofstadt de oppositiepartijen opgeroepen om het asielbeleid van de meerderheid te steunen als dam tegen

Het zat er aan te komen. Reeds tijdens de paars-groene regeringsonderhandelingen uitten niet weinigen het vermoeden dat premier Verhofstadt een akkoord met de Franstaligen had afgesloten over de aanpassing van de bijzondere financieringswet van januari 1989.

In art. 38 van die wet werd het BTW-bedrag bepaald dat de gemeenschappen toekomt ter financiering van hun onderwijs. Dat

Volgens Vlaams parlementslid Kris Van Dijk heeft deze verdeelsleutel ertoe geleid dat Vlaanderen jaarlijks ongeveer 5 miljard fr. derfde.

Ondanks deze transfer komen de Franstaligen niet met het hen toegekende bedrag toe. Er rezen daarbij twee oplossingen. Ofwel zou het globale basisbedrag voor beide gemeenschappen toenemen, wat de federale overheid vooralsnog weigerde, al

De ene aanpassing is de andere niet

komt neer op 296 miljard fr. Het bedrag neemt toe met de inflatie, maar niet met de reële groei van het Binnenlands Bruto Product (BBP). Zonder herziening van de financieringswet en dus zonder de vereiste tweederde meerderheid kent de federale overheid steeds minder geld toe aan de gemeenschappen voor de financiering van hun onderwijs. Het is precies die evolutie die vooral de Franse gemeenschap zorgen baart.

En, er is meer. Naast het globale basisbedrag heeft de bijzondere financieringswet het ook over een verdeelsleutel. In januari 1989 werd vooropgesteld dat de Vlaamse gemeenschap 57,55% van het globale bedrag zou krijgen en de Franse gemeenschap 42,45%. Voor Brussel werd een verhouding 80% voor het Frans en 20% voor het Nederlands onderwijs in acht genomen.

was het maar omdat daarvoor een tweederde meerderheid is vereist en dit al te veel aan de 'wafelijzerpolitiek' zou doen herinneren. Overigens biedt de financieringswet een andere uitweg. Art. 38 van die wet stipuleert immers dat de verdeelsleutel binnen de tien jaar – en dus in 1999 – moet worden aangepast „aan de verdeling van het aantal leerlingen en aan de hand van bij wet vastgestelde objectieve criteria.” Let hierbij op het woordgebruik. Er is de aanpassing, wat betekent dat een nieuwe verdeelsleutel bij wet en dus bij gewone meerderheid kan worden vastgelegd. En het zoeken naar objectieve criteria is bijzonder belangrijk omdat eventuele toegenomen inkomsten voor de ene gemeenschap een verlies betekenen voor de andere gemeenschap.

Tijdens de vorige regeerperiode stelden de Franstalige partijen het aantal leerlingen in

het basis- en secundair onderwijs als objectief criterium voor. Op die manier zou het Franstalig onderwijs 2,5 tot 3 miljard fr. meer krijgen. Neemt men het aantal min 18-jarigen als criterium, en dus de bevolking onder de 18 jaar, dan ontvangt de Vlaamse gemeenschap 5 miljard fr. extra. De regering-Dehaene raakte het niet over de kwestie eens.

Van bij het begin van de paars-groene regeringsonderhandelingen rees het gerucht dat Verhofstadt had toegezegd om op één of andere manier de Franse gemeenschap 2,4 miljard fr. toe te kennen. Merkwaardig is alleszins dat dit bedrag werd ingeschreven op de begroting van de Franse gemeenschap. Maar, Verhofstadt bleef ontkennen en liet uitschijnen dat de zaak in de Costa zou aan bod komen. De Franstalige pers bleef volhouden dat er reeds een akkoord ter zake was en PS-fractie leider Claude Eerdekens bevestigde dit met zoveel woorden tijdens het begrotingsdebat in de Kamer. Daarop wentelde Verhofstadt zich in allerlei bochten. Hij had het opeens over de 'toepassing' en niet de aanpassing van de wet en dus moest het punt niet in de Costa worden besproken. Voorts sprak de premier van „de leeftijdsgroep tussen 6 en 18 jaar”. Bedoelde hij daarmee de bevolking of het aantal leerlingen?

VU-fractie leider Geert Bourgeois veegde Verhofstadt de mantel uit. „Wij willen duidelijkheid, overleg met de Vlaamse regering en vooral de zekerheid dat de Vlamingen geen mes in de rug krijgen.”

(evdc)

Op 8 oktober jl. werd in de Foyer van de Brusselse Munt 25 jaar Nederlandstalige Vrouwenraad herdacht. De koningin was aanwezig en ook het ambassadeursectpaar van Noorwegen vierde mee. In een feestelijke toespraak schilderde voorzitter Mieke Van Haegendoren het verschil tussen de vrouwen van 100 geleden en de vrouwen van nu, zij zag vier grote veranderingen.

◆ SAMENLEVING ◆

De verbetering van de positie van de vrouw, of wat wij gewoonlijk 'emancipatie' noemen, is wel één van de meest spectaculaire realisaties van deze eeuw, naast de uitvinding van de auto en de elektriciteit. De veranderde situatie van de vrouwen wijzigde ons dagelijks leven op een onvoorstelbare manier.

ANGSTAANJAGEND

Laten we bijvoorbeeld even 100 jaar terugkeren, naar 1899: voor onze overgrootmoeders zou het niet alleen hoogst onbetamelijk, maar vooral volledig ondenkbaar geweest zijn, dat hier, in de Foyer van de Munt, een vrouw het woord zou voeren, in aanwezigheid van de koningin, op een zeepkist, met blote knieën en zonder korset...

Het leven, vooral dat van vrouwen, is op 100 jaar tijd spectaculair veranderd.

De eerste hefboom was en is het onderwijs: de vrouwen, aanwezig op de recepties in de Munt 100 jaar geleden, zullen wel hebben kunnen lezen en schrijven, en piano spelen, maar zij waren alleszins niet geschoold zoals de jonge vrouwen nu.

Dit heeft zelfs iets angstaanjagend: meisjes presteren op dit ogenblik beter op school, zij blijven minder zitten dan de jongens, en behalen betere uitslagen. Men begint zich zorgen te maken over de schoolresultaten van de jongens.

Een tweede groot verschil met 100 jaar geleden: wij zijn eindelijk baas in eigen buik - ik vind dit nog steeds één van de sappigste slogans van de 20ste eeuw. De pil is voor de vrouw meer bevrijdend geweest dan alle acties van de suffragettes samen. Bij onze grootmoeders kwamen de kinderen nog 'vanzelf'; een vrouw zat haar hele leven 'in de kinderen'. Nu beslissen vrouwen zelf of, wanneer en hoeveel kinderen ze zullen hebben. Ook dit heeft iets angstaanjagend: in sommige landen zijn de vrouwen in stilzwijgende staking gegaan, omdat de samenleving en de familie het hun té moeilijk maken om hun taken als moeder naar behoren te vervullen. Voorbeelden zijn Japan, met een geboortecijfer lager dan 1, en in de Europese Unie Italië, met een bijzonder laag aantal kinderen. Ook in Oost-Europa zijn de vrouwen massaal in staking gegaan.

GEDEELDE VERANTWOORDELIJKHEID

Een derde grote verandering: de vrouwen in de Foyer waren tweederangsburgers, ondergeschikt aan het gezag van hun echtgenoot, in het beste geval 'een parel aan zijn kroon'. Wij daarentegen zijn hier omwille van onze eigen verdiensten, onze eigen zelfstandigheid, en de mannen en partners hier aanwezig zijn een parel aan onze kroon...

Ook dit heeft iets angstaanjagend: voor

veel mannen en ook vrouwen is het moeilijk zich aan te passen aan deze nieuwe situatie. Gezagsverhoudingen worden egalitaire verhoudingen, maar hiermee omgaan is niet steeds vanzelfsprekend. Wat zijn de rechten en de plichten van de partners in een huishouden? Maar ook: hoe gaat de samenleving om met deze nieuwe situatie? Welk beleid voeren wij om ervoor te zorgen dat moeders en vaders mogelijkheden en tijd hebben om een veilig nest te bieden aan hun kinde-

Elk Algemeen mens, M. Driek, 11.11.1977

wen ook de landen zijn die een beleid voeren dat het meest vrouw- en kindvriendelijk is. Hoe kan ik anders verklaren dat Noorwegen en Zweden landen zijn waar vrouwen prominent aanwezig zijn in het maatschappelijke en politieke leven, maar ook landen met een goede anticon-

ceptie én een hoog geboortecijfer? Kinderen zijn er welkom, iedereen - en niet alleen de moeders - voelt zich verantwoordelijk voor hen. Toevallig (of niet) zijn het ook landen met een stevige democratische traditie, met groot respect voor het milieu, en een grote bekommernis voor de Derde Wereld.

landen die rijk zijn, democratisch, en bezorgd om het welzijn van al hun burgers, mannen, vrouwen en kinderen. Hiermee kom ik terug bij de viering van dit 25-jarige bestaan van de Nederlandstalige Vrouwenraad (NVR). Als koepel van de vrouwenorganisaties in Vlaanderen werken wij mee om in dit land permanente aandacht te blijven vragen voor het dagelijks welzijn van de burgers, inzonderheid de vrouwen. Want zolang wij in het maatschappelijk leven ondervertegenwoordigd zijn, zullen vrouwenorganisaties nodig blijven. En zolang er vrouwenorganisaties zijn, is een NVR zinvol, als platform, als coördinatie en als bindmiddel, over de filosofische en ideologische strekkingen heen, een 'zaal F' avant la lettre. Het is ook enkel en alleen in dialoog met alle actoren dat we gelijke kansen kunnen realiseren. Samenwerking tussen het beleid en het middenveld, en input vanuit de wetenschappelijke wereld zijn hierbij de voorwaarden.

Mieke Van Haegendoren
(De auteur is voorzitter van de Nederlandstalige Vrouwenraad)

Vieren zonder korset

G. Dimpfen

Mieke Van Haegendoren: „De pil heeft voor de bevrijding van de vrouw meer gedaan dan alle suffragettes samen...”

ren? Ik denk concreet aan mogelijke vormen van onderbreking van de loopbaan zoals ouderschapsverlof en deeltijds werken, en aan een breed gamma van collectieve voorzieningen. En wat doet de samenleving voor onze kinderen? Ik denk aan goed onderwijs voor iedereen, ik denk aan open ruimten en speelmogelijkheden in onze steden, ik denk aan veilige fietspaden...

De stille vrouwenstakingen in Japan, Italië en het Oostblok geven aan dat vrouwen niet langer bereid zijn hun taak als moeder op te nemen, indien de samenleving als geheel, en de partners in het bijzonder niet ook hun deel van de verantwoordelijkheid op zich nemen.

Hiermee kom ik bij het vierde grote verschil tussen vrouwen van 100 jaar geleden en vrouwen van nu: we hebben politieke rechten verworven, namelijk het stemrecht. Maar tot nu toe vertaalde dit recht zich onvoldoende in evenredige aanwezigheid van vrouwen in de besluitvorming, in parlement en regering. Nochtans, een grotere aanwezigheid is nodig, want we zien dat de landen met de grootste politieke aanwezigheid van vrou-

EEN ZAAL F

De Scandinavische landen, en Noorwegen in het bijzonder, zijn voor ons nog steeds een goed voorbeeld van

Blok wil inwijkelingen naturaliseren

Merkwaardig toch. Officieel wil het Vlaams Blok de inwijkelingen het land uitsturen. Terwijl de Blok-senatoren Wim Verreycken en Frank Creyelman op 7 september jl. een wetsvoorstel in de Senaat indienden dat de naturalisatie van inwijkelingen voorstaat. De extreem-rechtse senatoren staan erop van de inwijkelingen 'Belgen' te maken.

Kandidaat-Belgen moeten volgens de senatoren wel aan een aantal voorwaarden voldoen. Ze horen 25 jaar te zijn, hier gedurende tien jaar te wonen, een bewijs van goed zedelijk gedrag te leveren en ze moeten aan de dubbele nationaliteit verzaken. De senatoren willen dat de kandidaten ook de 'gemeenschapstaal' van de hoofdverblijfplaats beheersen. Vraag is tot welke gemeenschap de Brusselaars behoren. Dat hebben de senatoren over het hoofd gezien.

„Het zou zeker ook te overwegen zijn om de genaturaliseerden, die binnen vijf jaar na de naturalisatie een strafrechterlijke veroordeling van meer dan drie maanden oplopen, de

nationaliteit te ontnemen.” Dat is pure nonsens. Op zijn minst zijn alle Belgen gelijk voor de wet. Zoniet, dan zouden sommigen binnen het Vlaams Blok wel eens riskeren de nationaliteit te worden ontnomen. Temeer, daar de senatoren de lat wel erg laag leggen. Een veroordeling van drie maanden is voldoende om de nationaliteit te verliezen. De senatoren verliezen bovendien uit het hoofd dat nu reeds heel wat veroordeelde niet-genaturaliseerde inwijkelingen het land worden uitgezet.

Ook dat nog. Om aan te tonen dat hun wetsvoorstel „helemaal geen buitensporige eisen oplegt”, geven de senatoren een overzicht van gelijkaardige wetgeving in sommige andere landen. In Algerije bijv. is 'gezond van geest en lichaam' een vereiste voor het bekomen van de nationaliteit. In Zwitserland heeft men het over 'goede gezondheid, moraliteit en karakter'. Zover wilden de Vlaams Blok-senatoren niet gaan.

(evdc)

Bij onze grootmoeders kwamen de kinderen nog 'vanzelf', zij zaten dan ook hun hele leven 'in de kinderen'...

5

De uitslag van 13 juni bevestigt het bijzonder grote, bijna fenomenale appel van Bert Anclaux op jonge kiezers.

Het is een vreemde, bijna bevreemdende vaststelling. Intussen liggen de verkiezingen ruim vier maanden achter de rug, maar een discussie ten gronde omtrent de kiesuitslag bleef tot op heden uit. Het is des te merkwaardiger daar de Volksunie voor het eerst naar verkiezingen toog met een gewijzigd logo en, gedeeltelijk althans, met een kleurvariant op bepaalde affiches.

Het heeft een resultaat opgeleverd dat al bij al behoorlijk te noemen is met een vooruitgang (voor de Kamer) van ruim 1%. Reden te meer zou men denken om, toekomstgericht, tot heel precieze inschattingen te komen omtrent eventuele plus- en minpunten. Bij welke groepen werd beter dan wel minder goed gescoord? Een diagnose dienaangaande is, zo lijkt het toch, de evidentie zelf om tot passende besluiten te komen.

POLARISATIE

Het basiskarakter bij uitstek, bij het evalueren van de kiesuitslag van 13 juni jongstleden, is het beperkt succes van VU&ID. De waarheid heeft haar rechten. Dit is een voor de hand liggende conclusie uit de voorbije bolletjesslag. Vergelijkt men de leeftijdsverdeling van de kiezers die voor VU&ID hun stem uitbrachten met de leeftijdsverdeling van de kiezers, dan springt het meteen in het oog. Bijgaande tabel brengt dit onder de aandacht.

Verhoudingen voor alle kiezers en voor VU&ID-kiezers naar leeftijd			
Leeftijd	Alle kiezers	VU&ID-kiezers	Verskil
18-34	30,1%	41,6%	+ 11,5%
35-54	35,4%	34,8%	- 0,8%
55 +	34,5%	23,6%	- 10,9%

Alleen al op basis van dit overzicht kan men moeilijk anders dan besluiten dat zich een uitgesproken polarisatie aftekent onder de (mogelijke) VU&ID-kiezers. Zonder meer is sprake van zowel een aantrekkende als een afwijzende tendens, aantrekkend naar jonge kiezers en afwijzend voor de ouderen. Het is op zich een bevreemdende vaststelling die als vanzelf op een genuanceerde, doorgedreven bevraging doet aansturen.

Zo'n bevraging ten gronde zit, gedeeltelijk althans, vervat in de exit poll die onder leiding van het ISPO-KU Leuven

werd uitgevoerd en dit in opdracht van de VRT en de *Financieel Economische Tijd*. Het laat een concrete onderverdeling van het stemgedrag naar leeftijd toe voor wat de kiesverrichtingen voor de Kamer betreft.

DUALITEIT

We onthouden eruit dat de einduitslag van 8,8% voor VU&ID heel wat gunstiger uitviel voor de benedengroep van de kiezers terwijl hij erg tegenviel voor de bovengroep. Voor de 18-34 jarigen zou de score namelijk 10,8% bedragen tegenover 8,0% voor de 35-54 jarigen en amper 6,1% voor de 'anciens' van 55 jaar en

13 juni: kritisch en toekomstgericht bekeken

ouder. Of anders gesteld: VU&ID wist duidelijk jongeren te bekoren; allermindst was dit het geval voor de middengroep en de ouderen. De dualiteit komt er alleen maar sterker tot uitdrukking. Meteen moet het de aanzet vormen om deze contrasten op een meer verfijnde manier te benaderen. Wat is namelijk de eigenheid van dit pluspunt zoals het in het verjongingseffect vervat zit en hoe verklaart men het pijnpunt van het uitgesproken verlies aan appel bij oudere kiezers?

Het gegeven van de verjonging kan op een meer verfijnde manier benaderd worden doordat in de genoemde exit poll een afzonderlijke bevraging opgenomen is voor zogenaamde eerste kiezers, d.i. de leeftijdsgroep van de 18-22 jarigen. Ook bij vorige verkiezingen, in 1995, werd dit onderscheid reeds gemaakt.

We onthouden eruit dat de VU in 1995 bij eerste kiezers een score behaalde van 6,8% terwijl VU&ID in 1999 bij 18-22 jarigen een uitslag van 14% liet noteren. Afgezet tegenover het aantal kiezers op die leeftijd verwijst dit naar respectievelijk zo'n 26.500 en 50.250 kiezers of een winst van 23.750 eenheden.

Het is zonder meer duidelijk, en alom wordt dit erkend, dat het effect Bert Anclaux hier zeer sterk heeft meegeïmpulsd. Het kan best zijn dat ook een bepaald appel naar jongeren toe van ID21 is uitgegaan, al is dit minder uitgesproken en eenduidig in te schatten.

Wat wel vast staat, en precies de onderverdelingen in de exit poll's voor eerste

Ondertussen is ook de 'moeder van alle verkiezingen' vaderlandse geschiedenis geworden en passeerden vele ontledingen van de stembusslag de revue. Ook Chris Vandenbroeke zette zich aan het cijferen en voorzag de tabellen van een kritisch maar toekomstgericht commentaar. Deze tekst is de persoonlijke benadering van een Vlaams parlements lid en voor wederwoord van de lezer vatbaar.

VERKIEZINGEN 1999

kiezers laten toe om het nader op te volgen, is het totaal gebrek aan 'kiestrouw'. De cijfers spreken voor zich. Tegenover een verhouding van 14% voor 18-22 jarigen (op een totaal van afgerond 358.000) staat een score van 10,8% (op een totaal van afgerond 1 miljoen kiezers) in de groep 18-34 jaar. Het wijst op een zeer geringe vorm van kiestrouw of, anders gesteld, op een uitgesproken vorm van *labiel kiesgedrag* van eerste kiezers. Bij een tweede of volgende stemming verandert m.a.w. het gros van de jongeren hun stemgedrag.

Het pluspunt van de attractiviteit van VU&ID op jonge kiezers vraagt derhalve om een nuancering en, zacht gezegd, om een bijzonder voorzichtige inschatting. Het bevestigt het bijzonder grote, bijna fenomenale appel van Bert Anclaux op

PIJNPUNT

Bovenstaande paragraaf vraagt om een verdere uitdieping. Naast het aanspreken van jongeren voor VU&ID, in essentie aangetrokken door de gewezen voorzitter, is er het pijnpunt van een versnelde afkalvende attractiviteit bij 30- en vooral bij 50-plussers.

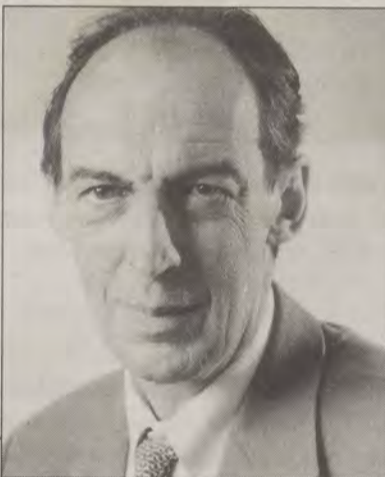
Ook het effect van deze negatieve tendens kan, bij benadering en voortbordurend op de exit poll's, bepaald worden. Vergelijken we de VU&ID-score van 8,8% (voor de Kamer) met de 'schamele' stemvoorkeur van 6,1% bij 55-plussers, dan verwijst dit naar een verlies van ruim 40.000 stemmers (of, ten opzichte van het aantal kiezers, op een verlies van ca. 1%). Dit verlies werd, uiteraard, overgecompenseerd door een grotere aanspreekbaarheid bij jongeren en met name bij eerste kiezers. De vraag is dan wel wat, toekomstgericht, zal doorwegen. Hoe toekomstgericht en duurzaam is het effect Bert Anclaux? Hoe groot zijn de risicofactoren wanneer een politieke stroming al te sterk gepersonaliseerd en dan nog inzonderheid naar jongeren toe opgebouwd is? Wat is, in de gegeven context, de meerwaarde van ID21 naast en/of tegenover Bert Anclaux? Wat is de reden waarom oudere, trouwe en loyale VU-kiezers versneld afhaken? Heeft dit iets, in meerdere of mindere mate, te maken met de geëigende stijl van de gewezen voorzitter? Met de operatie VU&ID? Is dit een zaak van geloofwaardigheid en politieke positionering?

Dit alles zou eens uitgeklaard moeten worden. De polarisatie in het kiesgedrag is niet van aard om aan dergelijke vragen nog langer voorbij te gaan. De negatieve tendens in het ledenaantal van de VU laat evenmin veel keuze over een bevraging ten gronde. En dan durven we niet eens te spreken over de terugloop van het aantal WIJ-abonnementen. Het zijn vaststellingen die, parallel met het afhaken van ouderen bij verkiezingen, de aandacht van eenieder van ons verdienen.

Een ondertoon uit de bevragingen van de geciteerde exit poll's betreft de partijtrouw van kiezers. Als zwak broertje hierbij geldt de VU met een verhouding van amper 60%. Het bevestigt m.a.w., ditmaal in negatieve zin, de aangehaalde polarisatie tussen (wispelturige) jongeren en (gewezen loyale) anciens. Weet de VU, al dan niet aangevuld met ID, welke segmenten van het kiespotentieel aangesproken en afgestoten worden?

TWEESPALT

Uit het voorgaande blijkt, onmiskenbaar, dat van enig succes naar jongeren toe sprake is. Evenzeer is het zo dat men tegenover 'midlifers' nog nauwelijks appelleert en, wat nog veel erger is, dat men

Chris Vandenbroeke: „VU&ID wist duidelijk jongeren te bekoren, maar niet de middengroep en de ouderen.“

jonge kiezers maar met als enorm risico dat de duurzaamheid ervan heel gering is. A fortiori geldt dit ten aanzien van de 'midlifers' en de zogenaamde 'anciens' van 55 jaar en ouder. Terwijl de leeftijdsgroep van 35-54 jaar nog een 'normale' voorkeur voor VU&ID laat noteren van 8,0%, is dit al lang niet meer het geval voor 55-plussers die nog slechts in 6,1% van de gevallen hun stem voor het democratisch nationalisme laten blijken. Dan moet men wel beseffen dat de vijftigers en zestigers van vandaag precies forse twintigers waren dertig jaar geleden, d.i. op het moment van de opgang en de doorbraak van de VU als uitgesproken flamingantisch alternatief voor unitaire partijen die het toen voor het zeggen hadden.

P. Robius

door de aard der vernieuwingstenden(s) van de voorbije jaren de oudere kiezers versneld afstoot. Het is een keiharde realiteit die men hoe dan ook onder ogen moet durven zien, al gebeurt dit o.i. veel te weinig. Met Bert Anciaux als boegbeeld, al dan niet aangevuld met ID21, wist de Volksunie van de voorbije jaren zowel te *charmeren* als te *degouteren*. De kiesuitslag van 13 juni leverde een licht batig saldo op. De vraag is of zoiets voor herhaling vatbaar is.

Laten we derhalve ook deze - vermeende - *tweespalt* onder ogen zien. Het lijkt wel een doodoener om te zeggen 'wie de jeugd heeft, heeft de toekomst'. In politieke termen vertaald, klinkt dit wel enigszins anders. De realiteit is nu eenmaal wat ze is. Vanuit het (demografisch) besef dat de instroom aan jongeren benedenmaats is terwijl ouderen almaar langer leven, zit het aandeel van oudere kiezers in de lift terwijl jonge kiezers het versneld laten afweten. Toekomstgerichte verhoudingen van het aantal kiezers naar leeftijd, wat men moeiteloos kan simuleren, bieden dienaangaande weinig ruimte voor discussie.

Tot spijt van wie het benijdt is de realiteit doodsimpel. Terwijl de instroom aan jongeren vermindert, groeit eerst het aandeel van 'midlifers' en dan vooral én continu dit van 'anciens'. Politiek vertaald be-

tekent het m.a.w. dat men bij voorkeur de oudere, trouwe kiezers moet proberen bij te houden, eerder dan de *experimentele toer* van de vernieuwing op te gaan door stemmenwinst bij jonge, al te wispelturige kiezers te ambiëren.

DE UITDAGING

Bovenstaande conclusie(s) zitten trouwens evenzeer vervat in de impressies zoals ze door prof. M. Swyngedouw en zijn assistent R. Beerten verwerkt werden in het ISPO-verslag dat na 13 juni '99 tot stand kwam. Het werd samengevat aan de leden van de partijraad van de VU toegestuurd.

De besluiten van het rapport samenvattend, noteren we :

- dat 'zappen' en van lijst wisselen voor *een derde* van de kiezers geldt;
- dat de VU zich onderscheidt door een minimum aan *vaste kiezers* (60%);
- dat vaste kiezers vooral ouderen zijn,

terwijl precies jongeren eerder 'zappen' en hun stemvoorkeur wijzigen; - dat de VU&ID bij jonge (eerste) kiezers wint en versneld verliest bij oudere kiezers.

Cruciaal, complementair bij het voorgaande, is o.i. de inschatting van prof. M. Swyngedouw en M. Beerten. Gegeven de toegenomen mobiliteit van kiezers, en we citeren: „ *bestaat de kunst erin om in de eerste plaats kiezers bij te houden.* ” Wie zijn kiezers behoudt (onder de midden-groepen en de ouderen), wint de verkiezingen! Men komt uiteraard tot een *succesformule* wanneer men tevens nieuwe, jonge kiezers bijwint. Tot nader order slaagt de VU daar evenwel niet in.

Het is meteen de uitdaging die zich voor VU en/of VU&ID aandient. Zoals de kaar-

ten nu liggen, *experimenteert* men (al te zeer) met de nieuwigheid van (wispelturige) kiesintenties van jongeren, op het risico af dat ze in de kortste keren verloren gaan eenmaal het *effect Bert Anciaux* het laat afweten. Intussen gaat het appel naar de 'sérieux' van de VU bij ouderen, nochtans - hoe contradictorisch dat ook moge klinken - de toekomst van het aantal kiezers, verloren.

Wie dit miskent, hypothekeert ons inziens de toekomstkansen van het democratisch nationalisme. Deze discussie moet binnen de VU, al dan niet aangevuld met ID21, gevoerd worden. Vanuit onze bezorgdheid hebben wij reeds eind juni jl. om een evaluatie van de kiesverrichtingen verzocht maar wachten nog steeds op een antwoord. Men moet begrijpen dat de gangbare *dualiteit* niet zo evident is en, gegeven het voorgaande, niet zo hoopgevend. Velen met ons zouden het wellicht anders willen en wensen. Aan de realiteit van de feiten kan men evenwel moeilijk voorbij. Bovendien zou het verkeerd zijn om bepaalde feitelijkheden niet te willen onderkennen of dood te zwijgen.

Chris Vandenbroeke,
Vlaams parlementslid

Nog slechts in 6,1% van de gevallen laten 55-plussers hun stem voor het democratisch nationalisme blijken.

Leeftijdverhoudingen in Vlaanderen per leeftijdsklasse (%)					
Leeftijd	1998	2005	2010	2015	Vershil
18-22	7,8	7,4	7,4	7,2	- 0,6
18-34	30,1	26,5	25,6	25,3	- 4,8
35-54	35,4	37,2	36,2	34,1	- 1,3
55 +	34,5	36,3	38,2	40,6	+ 6,1

Verdwijnen provinciale diensten VHM?

Moet kunnen. Vlaams parlementslid Jan Loones (VU&ID) ondervroeg Vlaams minister van Huisvesting Bert Anciaux. Loones had het daarbij over de toekomst van de provinciale diensten van de *Vlaamse Huisvestingsmaatschappij* (VHM). Die worden mogelijk door centralisatieplannen in hun voortbestaan bedreigd.

Loones verwoordde de onrust die bij het personeel van de provinciale diensten is ontstaan. Die diensten bestaan reeds 40 jaar en werden nog maar 2 jaar geleden drastisch gereorganiseerd. Vandaar dat men zich afvroeg waarom ze nu zouden moeten ophouden te bestaan. Dankzij het bereidwillige personeel leidde de reorganisatie van de provinciale diensten tot een toegenomen efficiëntie, een beter rendement en een verhoogde productiviteit. De diensten spelen tevens een ondersteunende rol voor de VHM's en vereenvoudigen de samenwerking met de plaatselijke actoren. In die zin nemen ze als het ware de functie waar van een door de Vlaamse regering voorzien Sociaal Huis dat „een

mensvriendelijk en toegankelijk aanspreekpunt moet zijn en dat de drempelvrees naar de overheidsdiensten en de administraties moet wegwerken.”

De minister bracht begrip op voor de argumenten van Jan Loones. Hij plaatste de toekomst van de provinciale diensten tegen de achtergrond van een algehele verbetering, vernieuwing en verbreding van alle kernprocessen van de VHM. „Alle positieve en negatieve elementen aangaande een herschikking van de VHM-dienstverlening moeten tegenover elkaar afgewogen worden. Over de toekomstige positie van de provinciale diensten is nog geen beslissing genomen. Indien de VHM zou overgaan tot centralisatie zal uiteraard aandacht besteed worden aan de gevolgen hiervan voor de personeelsleden van de VHM.” Anciaux bevestigde dat er voldoende rekening zal worden gehouden met de „door de Vlaamse regering vooropgestelde lokale en regionale aanpak van het sociale huisvestingsbeleid.”

(evdc)

Het Partijbestuur deelt mee

Na afloop van het Volksunie-Partijbestuur van maandag 18 oktober jl. werd volgende persmededeling verspreid

VU WIL OOK LOON LASTEN-VERLAGING IN ZACHT SECTOR

De VU wil dat de federale regering de loonlastenverlaging die ze aan de bedrijven heeft beloofd, ook laat gelden voor de non-profit-sector.

De VU is voorstander van een forfaitaire loonlastenverlaging die vooral de lagere verdieners relatief meer ten goede moet komen. Daarom is een loonlastenverlaging in de zachte sector zinvol. Een loonkostenverlaging in deze arbeidsintensieve sector kan een oplossing bieden voor de zware werkdruk en het personeelstekort in de verzorgingsinstellingen.

De VU vraagt dat de federale regering, los van de sociale Maribel, voldoende aandacht besteedt aan de non-profitsector omdat deze sector in de toekomst meer en meer sociale behoeften zal moeten dekken. Ondersteuning via loonlastenverlaging is daartoe noodzakelijk. Dit ontzeggen is een anti-sociale daad van SP en Agalev. Hopelijk

kan Agalev-Kamerlid Joos Wauters de federale regering op andere gedachten brengen.

MAINGAIN IS EEN FRANCOFOON RACIST

Het optreden van FDF-voorzitter en PRL-FDF-schepen Olivier Maingain op de Brusseldag van de Bond van Grote en Jonge Gezinnen is werkelijk een vertoon van francofoon racisme. Het is onvoorstelbaar dat een schepen van de hoofdstad van Vlaanderen duizenden Vlaamse sportliefhebbers de toegang tot het Koning Boudewijnstadion weigert.

We kunnen ons terecht afvragen wat de Vlamingenhater Maingain komt zoeken op de Costa. Gaat hij met een dergelijke racistische ingesteldheid meewerken aan de institutionele en democratische vernieuwing? De PRL-FDF-delegatie in de Costa verliest met Maingain er bij alle 'sérieux'. Olivier Maingain hoort niet thuis op het forum waar gemeenschappen en gewesten onderhandelen over de hervorming van de staatsstructuur. Ook Wallonië is niet gebaat met politici die zich laten leiden door racistische motieven en antipolitiek.

7

Afdelingsbestuursverkiezingen

'Laat de leeuw in je los'

Dit najaar gaan in heel Vlaanderen bestuursverkiezingen door. WIJ brengt de data en de plaatsen waar deze worden gehouden. Als aan de stemming een randactiviteit is gekoppeld, wordt deze ook vermeld.

WIJ

De regionale VU-krant

VU-leden kiezen algemeen voorzitter rechtstreeks

Deze maand worden de VU-bestuursverkiezingen ingezet. Van afdeling tot partijtop worden alle besturen vernieuwd. De Partijraad besliste om in de toekomst de algemeen VU-voorzitter rechtstreeks door alle leden te laten verkiezen. Tot op heden gebeurde dat door de Partijraad.

Alle leden kunnen zich voor het voorzitterschap kandidaat stellen. De kandidatuur moet echter wel door telkens minimaal 10 leden uit drie verschillende arrondissementen, waaronder ook het eigen arrondissement, worden voorgedragen. De kandidaturen moeten per aangetekend schrijven (datum poststempel op 15 november) of bij ontvangstbewijs (datum ontvangstbewijs 16 november) worden ingediend.

Elk stemgerechtigd lid krijgt in december een stembrief en kan via de post of bij afgifte op het algemeen secretariaat zijn stem uitbrengen. De stemverrichtingen worden op vrijdag 14 januari om 14u. afgesloten. Op zaterdag 15 januari worden de stemmen door het kiescollege geteld. De uitslag wordt in de namiddag op de nieuwe Partijraad bekend gemaakt.

Als er geen kandidaat de vereiste meerderheid van de stemmen haalt (de helft plus één), dan beslist de Partijraad tot een volgende ronde. Enkel de twee kandidaten met het hoogste stemmenaantal kunnen aan deze tweede ronde deelnemen. De uitslag wordt dan bekend gemaakt op 19 februari.

Indien de algemeen voorzitter in één ronde wordt verkozen, zullen op de Partijraad van zaterdag 29 januari de algemeen secretaris, de twee ondervoorzitters en de leden van het Partijbestuur worden verkozen. De algemeen penningmeester en de leden van het beheerscomité worden dan op de Partijraad van 19 februari verkozen.

Vooraleer de procedure rond het algemeen voorzitterschap begint te lopen, worden er ook verkiezingen op de lagere echelons georganiseerd. De afdelingsbesturen worden in de maand oktober vernieuwd en de arrondissementele besturen, evenals de arrondissementele afgevaardigden voor de Partijraad, worden in november verkozen. De samenstelling en installatie van de nieuwe Partijraad, de verkiezingen voor koöptatie in de Partijraad en de verkiezing van het bureau van de Partijraad, vinden plaats op 15 januari, vóór de bekendmaking van de uitslag van de voorzittersverkiezingen.

Vooraleer de procedure rond het algemeen voorzitterschap begint te lopen, worden er ook verkiezingen op de lagere echelons georganiseerd. De afdelingsbesturen worden in de maand oktober vernieuwd en de arrondissementele besturen, evenals de arrondissementele afgevaardigden voor de Partijraad, worden in november verkozen. De samenstelling en installatie van de nieuwe Partijraad, de verkiezingen voor koöptatie in de Partijraad en de verkiezing van het bureau van de Partijraad, vinden plaats op 15 januari, vóór de bekendmaking van de uitslag van de voorzittersverkiezingen.

Afdeling: Overijse

Arr.: Halle-Vilvoorde
Wanneer? Vr. 22 okt., van 19 tot 21u.30
Waar? CC Den Blank, lokaal
Info: Reinhilde Raspoet - Jan Voet

Afdeling: Denderleeuw

Arr.: Aalst-Oudenaarde
Wanneer? Vr. 22 okt. Van 18 tot 20u.
Waar? Café De Vlaamse Leeuw, Dorp, Denderleeuw.
Info: Patrick Deboever, 075/39.26.90 - Hugo De Bruecker.

Afdeling: Sinaai

Arr.: Sint-Niklaas
Wanneer? Vr. 22 okt., van 16 tot 21u.
Waar? Raadszaal van het gemeentehuis van Sinaai.

Afdeling: Liedekerke

Arr.: Halle-Vilvoorde
Wanneer? Vr. 22 okt., van 19u.30 tot 21u.
Waar? Stationsstraat 156 te Liedekerke.
Info: 053/68.12.83 - Albertina Steenhout - Greet Claes.

Afdeling: Lennik

Arr.: Halle-Vilvoorde
Wanneer? Vr. 22 okt., Van 19 tot 21u.30
Waar? Herberg 'De verzekering tegen de grote dorst', Frans Baetensstraat/Kerkplein, Eizeringen
Info: Wim Durang (0476/34.21.76) - Daniël Van der Sypt (0476/89.28.25).

Afdeling: Edegem

Arr.: Antwerpen
Wanneer? Vr. 22 okt., van 20 tot 23u.
Waar? Elzenhof, Edegem

Afdeling: Belsele

Arr.: Sint-Niklaas
Wanneer? Vr. 22 okt., vanaf 21u.
Waar? Staltheater van 't Eynde (tegenover de oude gemeenteschool van Belsele)
Info: Guido Stevens, Schoonhoudtstraat 56, 9110 Belsele
Randactiviteit: Vertoning film 'Guido Gezelle' (40 min.). Om 20u. in het staltheater van 't Eynde. Org.: A. Verbruggenkring.

Afdeling: Wilrijk

Arr.: Antwerpen
Wanneer? Vr. 22 okt., van 19 tot 22u.
Waar? Ten huize van Luk Lemmens, J. Moretuslei 522 te Wilrijk

Afdeling Aalst

Arr. Aalst-Oudenaarde
Wanneer? Za. 23 okt., van 17 tot 20u.
Waar? VU-secretariaat, Albert Liensstraat 17A.
Info: 0477/29.42.15 - Herwig Van Wilderode - Hugo De Bruecker.
Randactiviteit: Bart Staes spreekt over Kosovà, om 20u.

Afdeling: Boechout

Arr.: Antwerpen
Wanneer? Za. 23 okt., van 19 tot 21u.
Waar? Café 't Hoefijzer, (bij de Frans), Jef Van Hoofplein
Info: Koen T'Sijen (03/454.48.03)

Afdeling: Izegem

Arr.: Kortrijk-Roeselare-Tielt
Wanneer? Za. 23 okt. Van 16 tot 19u.
Waar? Vlaams Huis, Grote Markt 30 te Izegem.
Info: Luc Guillemain (0476/259.428) of Christiaan De Forche (051/30.56.62).

Afdeling: Tielt

Arr.: Kortrijk-Roeselare-Tielt
Wanneer? Za. 23 okt., van 14 tot 16u.
Waar? Pub Oliver, Grote Markt

Afdeling: Brussel-Molenbeek

Arr.: Brussel
Wanneer? Za. 23 okt., van 10 tot 12u.
Waar? Algemeen Secretariaat, Barrikadenplein 12 te 1000 Brussel
Info: 410.84.15.

Afdeling: Wieze

Arr.: Dendermonde
Wanneer? Za. 23 okt., van 18 tot 20u.
Waar? Gildenhuis, bij Peter, Aalstersestraat 135, Wieze
Info: Marcel Vermeir, 053/78.11.73.

Afdeling: Temse

Arr.: Sint-Niklaas
Wanneer? Za. 23 okt., van 10u.30 tot 12u.30
Waar? Huize De Wal, St.-Jorisstraat 67, Temse
Info: Werner Maerevoet, 03/771.25.14

Afdeling Burst-Bamburuge-Aaigem

Arr. Aalst-Oudenaarde
Wanneer? Zo. 24 okt., van 10 tot 12u.
Waar? De Schuur, Populierenstraat 15, 9420 Aaigem, 053/62.32.80.
Info: Rudy Van Droogenbroeck (053/62.68.99) - Patrick Verbestel (053/62.73.89).

Randactiviteit: Praatcafé. Gastspreker: Geert Bourgeois, fractievoorzitter Kamer.

Afdeling: Mere-Erpe-Erondegem-Ottergem-Vlekkem

Arr.: Aalst-Oudenaarde
Wanneer? Zo. 24 okt., van 10 tot 12u.
Waar? De Schuur (bij Jan De Vuyst), Populierenstraat 15 te Aaigem (053/61.32.80)

Info: Alfons De Leeuw (053/83.04.65).
Randactiviteit: Drankje, hapje, gezellige babbel. Gastspreker: Geert Bourgeois.

Afdeling Lokeren

Arr. Sint-Niklaas - Dendermonde
Wanneer? Zo. 24 okt. Van 10 tot 13u.
Waar? Pontweg 65. Tel. 09/348.38.92.
Info: Stefan Walgrave - Jan-Pieter Maes.

Afdeling VU-Noorderkempen

Arr. Turnhout
Wanneer? Zo. 24 okt. Van 10 tot 13u.
Waar? Café de Boskant, Lilsedijk (op het einde), Beerse.

Info: Jan Vosselman - Joris Frederickx (014/61.38.67) - Klara Hertogs.

Randactiviteit: Herfstwandeling in de Schrieken en de Epelaar te Beerse.
Vertrek om 14u. aan café De Boskant.

Afdeling: Waasmunster

Arr.: Sint-Niklaas
Wanneer? Zo. 24 okt., van 10 tot 12u.
Waar? Café Sint-Cecilia, Kerkstraat
Info: frits.samoy@pophost.cevi.be
Randactiviteit: Hapje en drankje.

Afdeling: Dendermonde

Arr.: Dendermonde
Wanneer? Zo. 24 okt., van 10u.30 tot 12u.30
Waar? Stadhuis, Jumelagezaal, Grote Markt.

Info: Lutgart De Beul, 052/21.32.67
Randactiviteit: Aperitief: hapje + drankje.

Afdeling: Stabroek

Arr.: Antwerpen
Wanneer? Zo. 24 okt., van 14u.30 tot 17u.30

Waar? Ravenhof, Stabroek

Afdeling: Lebbeke

Arr.: Dendermonde
Wanneer? Zo. 24 okt., van 10 tot 12u.
Waar? Edelweiss, Pastoor De Buckstraat 8 te Lebbeke

Info: Dirk De Cock, 052/35.73.79/

Afdeling: Zemst

Arr.: Halle-Vilvoorde
Wanneer? Zo. 24 okt., van 11 tot 13u.
Waar? Zaal Normandië, Hoogstraat te Zemst.

Afdeling: Gistel

Arr.: OVD
Wanneer? Zo. 24 okt., van 10 tot 12u.
Waar? Feestzaal De Reisduif
Info: Michel Bullynck, 059/27.75.65.
Randactiviteit:

Afdeling: Groot-Lochristi

Arr.: Gent-Eeklo
Wanneer? Ma. 25 okt., van 20 tot 22u.
Waar? Café (Hyfte) Center, Hyfte Center 31, 09/355.05.73
Info: Rudy Poelink.

Afdeling: Aartselaar

Arr.: Antwerpen
Wanneer? Ma. 25 okt., van 20 tot 21u.
Waar? Bowlingcentrum Wima, Boomsesteenweg 9 te Schelle

Voor meer info kunt u terecht bij Piet De Zaeger, Algemeen Secretariaat, tel. 02/219.49.30. Epost: pict.dezaeger@volksunic.be.

Zondag 14 november Feest-Meeting OVV

'Vlaanderen mijn Volk. Vlaanderen mijn staat. Vlaanderen staat in Europa, stem in de wereld.' Dat zijn de thema's van de 2de editie van de feest-meeting van het *Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen* (OVV). Op het programma o.a. een toespraak door de voorzitter van het OVV en tussenkomsten van binnen- en buitenlandse personaliteiten en groepen. De manifestatie begint om 14u.30 maar de deuren gaan reeds een uur eerder open. Plaats van afspraak: Auditorium 2000 van de Brusselse Heizelpaleizen.

■ **Toegangskarten kosten 250 fr., maar VU-leden en WJ-lezers kunnen op het algemeen VU-secretariaat karten kopen aan 100 fr p.p. U stort per kaart 100 frank op rekening 435-0271521-01 van de Volksunie met vermelding '... kaart(en) OVV-meeting'.**

Dom Modest van Assche-herdenking

Op zondag 31 oktober gaat in de Sint-Pietersabdij van Steenbrugge de jaarlijkse herdenking door van vader Abt Modest van Assche. Om 10 uur is er een plechtige eucharistieviering in de abdijkerk, met homilie door p. prior *Erik-Godfried Feys*. Daarna wordt een gebed gezegd bij het graf van Abt Van Assche op het kerkhof van de abdij. We verwachten veel Vlaamse vrienden.

Acht Lennikse mandatarissen gewogen

Op het jaarlijks eestfeest van de politieke groepering L.E.N.N.I.K. 2000 in sport- en ontmoetingscentrum *Jo Baetens* te Lennik, in het weekeinde van 2 en 3 oktober, werd een originele tombola gehouden.

De deelnemers dienden het gezamenlijk gewicht te raden dat de acht gemeente- en OCMW-raadsleden van LENNIK 2000 "in de schaal werpen": Etienne Van Vaerenbergh, Geert De Cuyper, Chris Van Belle, Raoul De Wolf, Ernest Vankelecom, Marcel Herremans, Guido Dieudonné, Alain Deleener. Het juiste gewicht bedroeg 605,650 kg. De tien prijzen werden gewonnen door volgende eters, geen van hen zat minder dan 2 kg naast het juiste cijfer. Zij winnen deze waardevolle prijzen:

1. Microgolfoven: Jos Carlier (Wambeek),
2. Bloemstuk: Fam. Herremans-Wijns (Lennik),
3. Stoomkoker: Godelieve Meert (Lennik),
4. Koffiezetapparaat: Frans Van den Borre (Liedekerke),
5. Kookset: A. Wijns (Lennik),
6. Frigobox: Ivan Van Overmeire (Schepdaal),
7. Rieten reuzewasmand: Jan Boelaert (Lennik),
8. Waterkoker: Frans Borms (Lennik),
9. Waterkoker: Pol Ostyn (Lennik),
10. Waterkoker: Juul Cornelis (Lennik).

Etienne Van Vaerenbergh en de zijnen lieten zich wegen.

9

OOST-VLAANDEREN

■ **Vr. 22 okt. BELSELE:** Vertoning film 'Guido Gezelle'. Om 20u. in het Staltheater van 't Eynde (tegenover de oude gemeenteschool van Belsele). Duur 40 minuten. Org.: A. Verbruggenkring Belsele.

■ **Za. 23 okt. DENDERLEEUEW:** 3de gezellige hespendegustatie (10 verschillende soorten hesp). Vanaf 18u. in Parochiaal Centrum, Sint-Antoniusstraat te Iddergem. Org.: VU-Groot-Denderleeuw.

■ **Za. 23 okt. NEVELE:** Herfstfeest van VU-Nevele met mosselstijf en warme beenhest. Vanaf 19u.30 in zaal Novy, Markt te Nevele. Deelname: 500 fr. (aperitief inbegrepen). Gastspreker: Patrik Vankrunkelsven. Inschrijven vóór 18/10 bij Michel Roelens, tel. 09/371.62.68, fax 09/371.46.06.

■ **Za. 30 okt. DESTELBERGEN:** Daguitstap naar het Vlaams Parlement en vrouwenrij Belle-Vue te Brussel. Samenkomst om 8u.40 aan hoofdingang St.-Pietersstation te Gent. Trein om 8u.56. Vooraf inschrijven is nodig. Info en org.: Dr. Jozef Goossenaertskring i.s.m. VU-Destelbergen-Heusden, tel. Wim Raman (229.16.42) of J.-P. Roosen (228.99.12).

WEST-VLAANDEREN

■ **Do. 21 okt. TIELT:** Emotionele intelligentie. Voordracht door Paul Witdouch. Om 20u. in Vossenhol (keldertheater CC Gildhof), St.-Michielstraat 7. Toegang 80fr., abo's gratis. Org.: A. Vanderplaetsekring Tielt.

■ **Do. 21 okt. BRUGGE:** Actief Burgerschap. Voordracht door Hilde Houwen rond structuur en werking van Vlaams Parlement. Om 15u. in de Gulden Spoor, 't Zand 22. Toegang gratis. Org.: Informativa vzw.

■ **Za. 23 okt. ROESELARE:** Kindertoneel 'De Toverwatermeisjes'. Om 16u. in 't Laag Plafond, Noordstraat 211. Gezinskaart: 200 fr. Org.: Orde van 't Dul Bertje.

■ **Zo. 24 okt. DEERLIJK:** Mosselstijf (of varkenshaasje). Vanaf 11u.30 in d'lefte, Hoogstraat 122 te Deerlijk. Org.: VU-Ic Dien Deerlijk. Info: 056/71.47.86 of 71.76.41.

■ **Di. 26 okt. IZEGEM:** 20ste fiets-tocht. Vertrek m 14u. bij het beeld 'Het Paar', Korenmarkt. Org.: VVVG-Fietsclub.

■ **Wo. 27 okt. BRUGGE:** Roger Beelen over „Hongarije“. Om 15u. in de Magdalenaal, Violierstraat 7. Deuren vanaf 14u. Na de activiteit is er koffietafel voor wie dit wenst. Org.: VVVG-Brugge-Noord.

■ **Za. 30 okt. BRUGGE:** Vrede in de Westhoek. Daguitstap met Vlaams Forum. Met o.m. bezoek aan Meesen, leper en Esen. Verzamelen om 8u.30 achterkant station Brugge. Terug rond 19u.30 Inschrijven vóór 25/10 bij Joël Boussemaere, 050/67.32.98. Deelname: 925 fr., niet-leden Vlaams Forum 1.100 fr. Org. i.s.m. VCLD.

■ **Za. 6 nov. IEPER:** Vlaamse Vrouwen leper organiseren het 'Feest van Sint-Maarten'. Op bezoek bij vrienden, kennissen, familieleden van VVI-leden. Bijdrage: 80 fr. per kind. Van 14 tot 18u. Ook op 7/11 van 14 tot 17u. Na deze uren gaat Sint-Maarten op bezoek in de leperse deelgemeenten en Zonnebeke.

■ **Di. 9 nov. IZEGEM:** 'Te voet naar Rome' door André en Simone Simoens-Staellens. Om 20u. Ion De Drie Gezellen. Info bij Renata Blondeel (051/30.48.08). Org.: FVV-Izegem.

VLAAMS-BRABANT

■ **Za. 23 okt. BUIZINGEN:** Pensenkermis. Vanaf 17u. in de Don Boscozaal, Alsembergsestweg (achter de kerk) te Buizingen. Met o.m. pensen, koninginnehapje, biefstuk. Ook op 24/10 vanaf 11u.30. Org.: VU-Buizingen.

■ **Za. 23 okt. BRUSSEL:** VU-Jette en Sven Gatz nodigen uit op hun 4de Kaas- en Wijnavond. Vanaf 18u. in GC Essegem,

Leopold-I-straat 329 te 1090 Brussel (Jette).

■ **Do. 11 nov. SINT-PIETERS-LEEUEW:** VU-campagne op de jaarmarkt: Sterkere en betere gemeenten in de 21ste eeuw. Samenkomst om 10u. aan parking Coloma (centrum). Org.: VU-Halle-Vilvoorde.

■ **Vr. 12 nov. MACHELEN:** Berdeldig. Ontmoetingsavond met als thema 'Bretagne'. Voorzien van Bretoense dranken, spijzen en muziek. Vanaf 20u. in zaal Nova, Kerklaan 19 te Machelen. Org.: VU-Machelen.

■ **Za. 13 nov. KRAAINEM:** Uilenspiegel. 2de-hands boekenmarkt. In Gemeenschapscentrum De Lijsterbes, Lijsterbessenbomenlaan 6 te Kraainem. Van 10 tot 16u. Ook op zo. 14/11 van 9 tot 13u. Gratis inkom. Info en inschrijving: 02/720.69.84.

■ **Za. 27 nov. LENNIK:** VU-campagne op de jaarmarkt: Sterkere en betere gemeenten in de 21ste eeuw. Samenkomst om 10u. aan Markt nr. 15. Org.: VU-Halle-Vilvoorde.

LIMBURG

■ **Vr. 19 nov. MAASEIK:** Guido Hellemans brengt Gezelle dichterbij. Met diareeks en voordracht. Om 20u. in de Stedelijke Openbare Bibliotheek, Bleumerstraat te Maaseik. Org.: IJzerbedevaartcomité i.s.m. DF-VVB-VVVG.

ANTWERPEN

■ **Vr. 22 okt. MORTSEL:** Jaarlijkse quiz o.l.v. Bob Bolsen. Om 20u. in zaal Atrium (Hof van Rieth). Inschrijving: 100 fr., niet-leden 150 fr. Info: 03/455.17.76. Org.: FVV-Mortsel.

■ **Za. 23 okt. BOOM:** Quizavond. Vanaf 19u.30 in Kleidal, Spillemaeckerstraat (aan de Boomse schouwburg). Ploegen van 4-6 personen. Deelname: 500 fr. per ploeg. Inschrijven tot 20/10 bij Erik De Doncker (03/844.53.34), Winfried Vangramberen (03/288.97.90) of Rudi Simons (03/288.1066). E-mail: rudi.simons@pand-ora.be. Org.: VU-Rupelstreek.

■ **Zo. 24 okt. BORGERHOUT:** Om 14u.30 in het Districtshuis: Kring voor Vlaamse Volksontwikkeling neemt deel aan Afscheidsconcert Muziekaal ensemble Veraldi. Inkomkarten (reservatie verplicht - 300 fr.) tel. 03/213.21.52.

■ **Zo. 24 okt. BEERSE:** Herfstandeling in de Schrieken en de Epelaar te Beerse, o.l.v. natuurgids. Vertrek om 14u. aan Café De Boskant, einde Lilsedijk te Beerse. Deelneming gratis. Info: Joris Frederickx (014/61.38.67). Org.: Vlaamse Kring Noorderkempen i.s.m. Rodenbachfonds.

■ **Zo. 24 okt. EDEGEM:** Aperitiefconcert in St.-Antoniuskerk. Drie Eikenstraat. Drie vrouwen op bezoek bij Guido Gezelle, met voordracht, zang en pinao. Inschrijven bij Josée (449.79.01). Org.: FVV-Edegem.

■ **Ma. 25 okt. EDEGEM:** Provinciale voordracht van FVV. 'Welk vlees hebben we in de kuip' door Flor Van Noppen. Om 20u. in Het Elzenhof, Kerkplein 3 te Edegem. Inkom gratis. Info: FVV, 09/223.38.83.

■ **Za. 6 nov. BORGERHOUT:** Bezoek aan tentoonstelling Jos Speybrouck, in het Bormshuis, Volkstraat 30. Samenkomst om 14u. Org.: Vlaamse kring voor volksontwikkeling. Info: Jan De Scheerder, 03/236.45.40.

■ **Za. 6 nov. KONTICH:** Quiz-avondje in zaal De Wilg, ingang Witvrouwenveldstraat 1 te Kontich. Ploegen van max. 6 personen, deelname 500 fr. per ploeg. Aanvang om 20u. Info: Julienne Cools, 03/457.27.79. Org.: Vlaamse Kring Kontich.

■ **Ma. 8 nov. EDEGEM:** Voordracht door ex-sterjournalist bij De Standaard en nu medewerker van Frits Bolkestein, Derk Jan Epping. Om 20u. in zaal Elzenhof, Kerkplein te Edegem. Org.: Culturele Kring Edegem.

■ **Wo. 17 nov. RIJMENAM:** Dioxinekwestie: het topje van de ijsberg? Info- en debatavond m.m.v. Jaak Van Assche (VU) en medewerkers van Boerenbond, BBL, VUB. Moderator is Hugo Van den Broeck. Om 20u. in St.-Maartensberg te Rijmenam. Org.: VU-Bonheiden-Rijmenam.

Zelfs in een super-technologisch ontwikkeld land als Japan kunnen ongelukken met kern-technologie gebeuren.

Vorige week gaf de nieuwe regering bij monde van *André Flabaut* (PS), minister van Landsverdediging, hetzelfde nietszeggende antwoord als de vorige regering op vragen betreffende kernwapens op de basis van Kleine Brogel. De VU&ID-fractie blijft op haar honger zitten. Daarom zullen de acties worden opgevoerd om de druk op het ministerie van Landsverdediging te verhogen.

MET EIGEN OGEN

Zo namen verschillende VU&ID-leden weer deel aan 'Abolitionday' op 1 oktober jl., o.m. door het sturen van een burgerinspectie naar de basis van Kleine Brogel. De eerste dag van de maand oktober is een Abolitionday vanwege de uitspraak van het Nuereberg-tribunaal, deze uitspraak geeft burgers het recht geeft om alles te doen wat in hun vermogen ligt om misdaden tegen de mensheid te voorkomen. Het is cynisch dat de inrichters van een tribunaal de uitspraak van een ander tribunaal naast zich neerleggen, namelijk die

Drie federale parlementensleden, waaronder *Ferdy Willems* (VU), willen in de loop van de maand november de basis van Kleine Brogel aan een grondig bezoek onderwerpen. Dit bezoek moet hen in staat stellen om eindelijk te weten te komen of er op dit terrein nu al dan niet kernwapens opgestapeld liggen. *Ferdy Willems* legt uit waarom.

SAMENLEVING

van 8 juli 1996 van het Internationaal Gerechtshof in Den Haag die het gebruik van én het dreigen met kernwapens verbiedt. Drie leden van de commissie Landsverdediging haalden het voldoende quorum om van de regering een bezoek aan de volledige basis van Kleine Brogel af te dwingen, inbegrepen het zogeheten 'Amerikaanse deel' met aangrenzende depots.

Ferdy Willems: „Dit bezoek moet ons in

te komen. De resolutie werd in de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties met 114 stemmen tegen 18 aangenomen. Er waren 38 onthoudingen waaronder België. Aan de hand van een breed debat hopen de drie Kamerleden het Belgische standpunt te kunnen ombuigen in een positieve stem. Deze zou een democratisch tegenwicht kunnen vormen tegen het zware lobbywerk van de Navo

Kamerleden vragen bezoek aan Kleine Brogel

staat stellen om in het kader van het parlementaire controlerecht met eigen ogen te zien of er op deze locatie kernwapens liggen opgestapeld, of er bunkers voor deze opslag voorzien zijn en of deze wapens al dan niet op 'full operational alert' staan.”

De VU&ID-fractie zal ook trachten een parlementair debat over de houding van België ten aanzien van de New Agenda Coalition uit te lokken. In 1998 lanceerde een groep van 34 landen, bekend als de 'New Agenda Coalition', de oproep om tot de verdere ontmanteling van kernwapens

en tegen de dictaten van de Verenigde Staten. Als de politieke partijen hun achterban zouden volgen mag er geen twijfel zijn over de uitslag.

In België en Nederland, dat met Volkel in een gelijkaardige positie zit, wijzen opiniepeilingen immers uit dat 70% van de bevolking vóór ontwapening is gewonnen tegenover 10% tegen ontwapening.

Ferdy Willems

TOKAI MURAI

F. Willems: „De veel te slaafse houding van België ten opzichte van de Verenigde Staten die een geopolitiek voert die niet evenwijdig loopt met het streven naar democratie en mensenrechten en die ingaat tegen de uitspraak van het Internationaal Gerechtshof in Den Haag moet omgeboogen worden. Zo verleent de Verenigde Staten in Navo-verband militaire steun aan Turkije dat deze steun misbruikt om Koerdische medeburgers te kleineren en te vermoorden.”

Bovendien bewijzen de ongevallen in het Japanse Tokai Mura dat zelfs in een super-technologisch ontwikkeld land ongelukken met kernenergie nooit kunnen worden uitgesloten. Een dergelijke catastrofe met 10 kernkoppen heeft evenwel een omvang van 265 maal Hiroshima.

F. Willems: „Als politiek speerpunt van een Vlaamse beweging die ook een pacifistische beweging is, wil de VU zich, zoals op de jongste IJzerbedevaart nog werd beklemtoond, blijven verzetten tegen een Navo die ingaat tegen de drie pijlers: Vrede, Veiligheid en Verdraagzaamheid.”

De vraag om Kleine Brogel te bezoeken werd op 12 oktober jl. aan minister Flahaut gesteld. De drie Kamerleden kregen nog geen antwoord. De vraag is of dat er ooit zal komen.

VLAAMS-NATIONAAL WEEKBLAD

Hoofdredacteur:
Maurits Van Liedekerke

Redacteurs:
Eric Van de Castele
Geert Vranken

Secretariaat:
Hilde De Leeuw

Reclameregie:
Decom
Gossetlaan 30
1702 Groot-Bijgaarden
Tel. 02/481.78.59
Fax. 02/481.78.82

Alle stortingen van abonnementen en redactie op rekeningnummer 435-0272161-59 van WIJ, Barrikadenplein 12, 1000 Brussel.
Tel. 02/219.49.30
Fax 02/219.97.25
E-mail redactie@vpri.be

Jaarabonnement 1.800 fr.
Los nummer 35 fr.
Dit nummer werd dinsdag j. l. om 14 u. afgesloten.

Verantwoordelijk uitgever:
Patrick Vankrunkelsven
Barrikadenplein 12
1000 Brussel

Een uitgave van het Vlaams Pers-, Radio- en TV-instituut v.z.w.

WIJ ZIJN DE GOEDKOOPSTE!!!

Fotokopiepapier
aan een voordelige prijs?
Minimum afname 100.000 vel.
70 BEF de 500 vel +BTW 21%.
U vindt een betere prijs?
Wij betalen het verschil terug!

Info/bestellen:
09/340.60.50

On Line met de Volksante

www.volksante.be

De familiesaak met traditie sedert 1910

Marleen en Annemie Pauwels
Cude Brugstraat 16
9200 (Schoonaarde) Dendermonde
Tel. 052/42.32.46

Afhalen van palinggerechten mogelijk

Openingsuren: van maandag tot en met donderdag:
12 uur tot 14.30 uur - 18 uur tot 21.30 uur
Zaterdag: 18 uur tot 22 uur
Zondag: 12 uur tot 21.30 uur
Verlofperiode: de maand december

VU&ID
VOOR DE VERNIEUWING

Er is geen landgenoot wereldkampioen geworden. Vandenbroucke niet, Van Petegem niet en Museeuw niet. Er werd gegokt en er werd verloren. Niemand was verwonderd. Het werd eigenlijk halvelings verwacht. Vanzelfsprekend kwam er achteraf kritiek. Naar ons gevoel terechte kritiek.

◆ SPORT ◆

P. Van Belle

Alles inzetten op, alles dienstbaar maken aan één enkele coureur is niet meer van deze tijd. Dat was goed in de jaren zestig, zeventig en tachtig toen eerst *Rik Van Looy*, daarna *Eddy Merckx* en tenslotte *Bernard Hinault* het peloton hun wil oplegden. Hun meesterschap werd niet omstreden. Zo groot was hun overwicht aan talent, inzet en professionalisme. Zij ambiëerden twaalf maanden van het jaar de beste te zijn. Zij waren de laatsten die zich dat konden veroorloven. Na hen werd de commerciële druk van buitenuit systematisch opgevoerd. De sponsors, die talrijker werden en almaar meer moesten investeren, eisten waarborgen en resultaten. Er werden kosten-batenanalyses gemaakt die weinig ruimte overlieten voor risico's, voor complete mislukkingen.

MAPEI

Patrick Lefevere begreep dit als eerste en bouwde een Mapei-ploeg uit die in alle omstandigheden op het voorplan kon treden, die altijd en overal de publicitaire verzuchtingen van de sponsor kon inwilligen. De Mapeis hebben altijd 'meerdere' kopmannen in één wedstrijd gehad. Vooraf werd een strijdplan opgemaakt. Vandaag kreeg *Museeuw* en morgen kreeg *Tafi* of nog een andere vooraf maximale steun toegezegd. Niemand die er om mokte omdat ze allen wisten dat de wedstrijdstandigheden tot snelle aanpassingen of bijstellingen aanleiding konden geven. De Mapeis combineerden in hun beste momenten discipline en ploeggeest. De resultaten waren navenant. Mapei zal de geschiedenis ingaan als het succesverhaal van de jaren negentig. Zeker in de klassieke ééndagswedstrijden.

Lefevere klonk dan ook geloofwaardig toen hij na afloop van het wereldkampioenschap in Verona verklaarde dat hij „het anders zou hebben aangepakt”. Hij zou *Vandenbroucke* ongetwijfeld als kopman aan de titelstrijd hebben laten beginnen maar hij zou *Van Petegem*, *Museeuw* en *Tchmil* als wisselmogelijkheden achter de hand hebben gehouden en als dusdanig ook hebben laten fietsen. Achteraf is het natuurlijk makkelijk praten en niemand kon voorzien dat *Vandenbroucke* vroeg in de wedstrijd een handkwetsuur zou oplopen in een onschuldige en vooral domme val. Maar eens dit gebeurd was en eens de dokter had vastgesteld dat de hand blauw was en behandeling behoefted had men moeten bijstellen.

VREEMD VERHAAL

Dat *Vandenbroucke* in de loop van de koers zelf verklaarde dat hij zich honderd procent voelde doet daar niets aan af. Iedereen moet Frank nu zowel 'helemaal' kennen. De man twijfelt nooit aan zichzelf, droomt en leeft als een hemelbestor-

mer en zou zelfs doodziek nog altijd 'zelf' willen winnen. Om al die redenen spreekt hij zo sterk tot de verbeelding van de gemiddelde wielervan. Hij voorspelt zijn successen en wanneer die dan ook nog gerealiseerd worden is het hek helemaal van de dam. Dan staat de wielerveeld op zijn kop. Hij voerde al een paar keer zo'n nummer succesvol op en daarom is het precies zo moeilijk de man in het gareel te houden.

Het blijft desondanks vreemd dat *Museeuw* en *Van Petegem* zich zo gewillig lieten slachtofferen. Ofwel misten zij de ambitie en de gedrevenheid ofwel keerden zij niet in de verhoopte vorm. Die laatste mogelijkheid staat vandaag loodrecht overeind. Verona was voor onze wielersport een op zijn zachtst uige-

beker hoopte te winnen. Zo is inmiddels geschied. Tchmil is de tweede 'Belg' die de wereldbeker won. *Museeuw* deed het hem voor.

Voor Tchmil, één van de ouderdomsdekens van het peloton, een heuse triomf. De man fietst mateloos gedreven. Voor deze ex-Sovjetburger was de wielersport inderdaad de hefboom naar een beter

niet zijn. Dat de Italiaan *Celestino* de wedstrijd won, was in de gegeven omstandigheden nauwelijks relevant.

Voor *Lotto* en haar onder vuur liggende ploegleider *Jean-Luc Vandenbroucke*, de oom van Frank, was Tchmils succes méér dan een opsteker. De toekomst van de Lottoploeg is nog altijd niet voor honderd percent verzekerd. De troeven om te onderhandelen ogen nu wel een stuk beter. Het is ondenkbaar dat de enige ploeg in België die internationaal nog meetelt haar ambities zou moeten terugschroeven.

Een laatste bedenking rond het wereldkampioenschap betreft... de wereldkampioen. *Oscar Freire* heet de man en zelfs de insiders wisten niet wie hij was. Een jonge Spanjaard die nog alles moet bewijzen en die.. nog niet onder contract lag voor 2000. Wat toch wel illustreerde dat niet iedereen overtuigd was van zijn toekomst. We zullen moeten afwachten of de berg inderdaad een muis heeft gebaard, zoals we op de radio hoorden, dan wel of een nieuwe grote kampioen is opgestaan. Het zou ons, om eerlijk te zijn, verbazen...

Olympos

Kan Andréi Tchmil de Lottoploeg redden?

Weelde steekt

drukt 'vreemd' verhaal. Nooit liep een sportief avontuur 'beter georganiseerd' uit de hand en nooit werd daarop zo begripend of moeten we schrijven 'stilzwijgend' gereageerd.

TRIOMF

In Verona reed Andrei Tchmil een 'bleke' wedstrijd. De man die altijd zijn eigen gang gaat en zich aan ploegtucht nooit ofte nimmer stoort, hield zich gedeisd. Zijn gedachten waren reeds in Lombardije waar hij één week later de wereld-

leven, naar maatschappelijk aanzien, naar materiële welvaart. Tchmil is een echte klassieke coureur. In elke klassieker worden hem winstkansen toegedicht. Hij laat zich altijd gelden.

Vorige zaterdag fietste hij in functie van *Michael Boogerd*, de Nederlander die hem nog kon bedreigen en die op een naar zijn maat gesneden parcours de ultieme aanval mocht opzetten. Boogerd geraakte Tchmil nooit kwijt en onze 'verse' landgenoot eindigde netjes één plaats voor zijn belager. Meer moest dat

Briek en *Rik*, *Schotte* en *Van Steenbergen*, werden in de voorbije weken uitvoerig in de bloempjes gezet. De ene werd tachtig, de andere vijftienzeventig.

Woorden en beelden vol nostalgie, bewondering en genegenheid. Twee kampioenen die de wielersport onmiddellijk na de tweede wereldoorlog inhoud en gestalte gaven. Samen waren ze goed voor vijf regenboogtruien. Allebei wonnen ze topklassiekers en allebei veroverden ze een plaats in het hart van de massa. *Van Steenbergen* had daar wat meer tijd voor nodig dan *Schotte*. *Briek* genoot grote populariteit en genegenheid omwille van zijn herkenbaarheid. Hij was de zwoegende, nederige werkmens die in alle omstandigheden het beste gaf van zichzelf, die vocht, die won, die verloor en die telkens opnieuw weer opstond en terugkwam. *Briek* was onbaatzuchtig en genereus in de inspanning. De wielersport maakt van hem geen man of geen mens. Dat was hij al eerder, zo werd hij geboren. Het veloke maakte van hem een 'mijnheer'. *Schotte* wordt

ook vandaag nog de laatste van de Flandriens genoemd. Wie hem hoort en ziet wordt bijna ontroerd door zijn natuurlijke openhartigheid en eerlijkheid. *Briek* heeft echt niets te verbergen. Hij zou vermoedelijk niet weten hoe hij dat zou moeten doen...

BUITEN CATEGORIE...

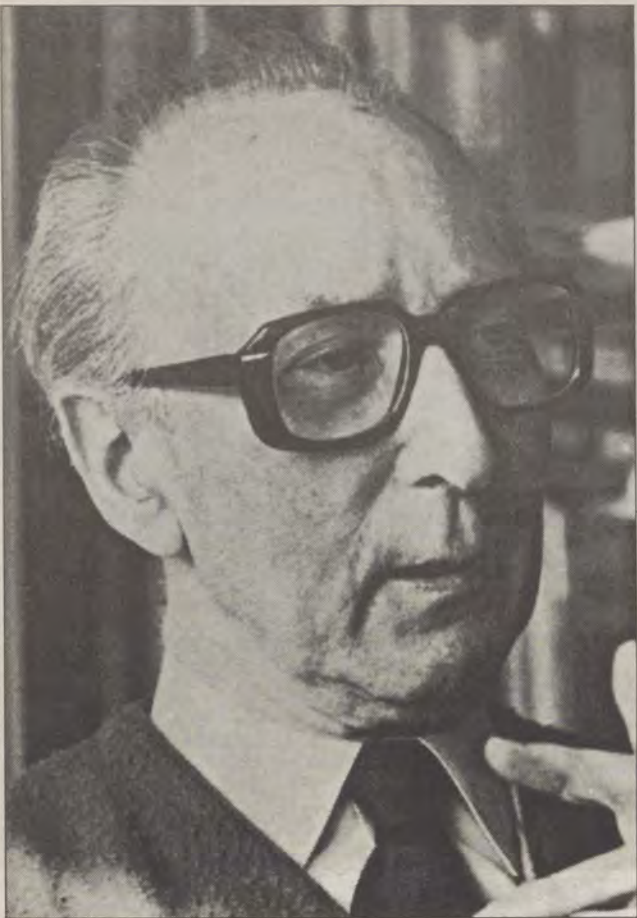
Van Steenbergen was een kampioen van een andere orde. Een hele grote. Mensen die hem in zijn beste dagen kenden zetten hem naast *Coppi* en *Merckx*. Maar *Van Steenbergen* rekende en cijferde. Geld zegde hem meer dan een erelijst. Rik probeerde elk jaar één topkoers te winnen en meestal slaagde hij daar nog snel in ook. Daarmee vestigde hij zijn marktwaarde. Nadien werd er telkens opnieuw 'geogst'. Riks carrière was 'eindeloos'. Hij koerste twaalf maanden in één jaar. Op de piste en op de weg was hij de beste wanneer hij dat echt wilde. Hij eindigde ooit tweede in de Giro en verloor die 'grote Ronde' omdat hij

bevreesd was bij het afdalen en *Florenzo Magni*, de vleesgeworden roekeloosheid, moest laten voorgaan. *Van Steenbergen* werd Rik I toen de jonge opkomende *Rik Van Looy* hem naar de kroon stak. *Van Steenbergen* deed geen troonsafstand zonder slag of stoot en het is niets overdreven wanneer beweerd wordt dat Rik II (*Van Looy* dus) zonder Rik I misschien wel vier of vijf keer wereldkampioen zou geworden zijn. Op de piste had *Van Steenbergen* zijn gelijke niet. Een scherpe spurt, een dernyrider buiten categorie, uitblinker in elk omnium waaraan hij deelnam, jarenlang de gekroonde koning van het zesdaagsencircuit. Rik was de veertig voorbij toen hij ermee stopte. Een dat vol treurnis voor de Belgische wielersport; Zijn ploegmaat heette toen *Palle Lykke*, een Deen en... zijn schoonzoon. *Van Steenbergen*, sluw, bekwaam en getalenteerd als geen andere, was een kampioen met eeuwigheidswaarde. Een atleet buiten categorie.

(Olympos)

Mensen en feiten

11

E. de V., zo kennen we hem het best

◆ BOEKEN ◆

Arthur de Bruyne kreeg zijn terechte plaats in de Encyclopedie van de Vlaamse Beweging.

12

E. de V. of *Emiel* (naar zijn vader) *de Volder* (naar zijn moeder) was maar één van de tientallen pseudoniemen waarmee *Arthur de Bruyne* zijn honderden geschriften ondertekende. Waarom dat zo nodig moest, Joost mag het weten. *Pieter Jan Verstraete* die onlangs zijn boek over E. de V. voorstelde, weet het blijkbaar ook niet. Wij vonden alvast geen antwoord op onze vraag in zijn met een warm hart geschreven biografie over de man die generaties Vlaamse bewegers liet opgroeien met zijn dossierbladzijden in 't Pallieterke. De Bruyne pleegde liefst 559 van die dossiers, wekelijks twee volle bladzijden! En dat in een tijd dat journa-

listiek gebeurde zonder elektronische ondersteuning.

NAZINDEREN

„Voor velen betekenden die bladzijden het eerste contact met het recente verleden van het Vlaams nationalisme van voor en tijdens de Tweede Wereldoorlog, waarover ze (nog) niets konden lezen in de officiële geschiedenisboeken.” (blz. 25) Daarmee is de pit weergegeven van het noeste schrijfwerk van self-made historicus Arthur de Bruyne. Ook ondergetekende trok zijn eerste Vlaamse geschiedenislessen uit de 'De kwade jaren' en andere 'Petits vicaires...' van de broer van de latere VU-minister *Hector de Bruyne*. Niet veel meer dan wat oubollige Vlaamse romantiek? Het kan best zijn, maar het bleef dan toch nazinderen. Het is daarom goed dat iemand een biografie schreef over deze in 1991 overleden Waaslander. Het boek werd vooral een bron van feitelijke informatie: de meer dan duizend titels die De Bruyne ooit publiceerde staan er netjes in gerangschikt, de meer dan zestig schuilnamen die de auteur gebruikte,

alles wat door anderen over De Bruyne ooit werd geschreven, men kan het allemaal terugvinden in dit geïllustreerde boek.

Arthur de Bruyne was de zoon van een typische Vlaamse onderwijzer uit het Waasland. Een koppig maar uiterst rechtlijnig man die de maatschappelijke controverse met meneer pastoor niet uit de weg ging. Zoon Arthur volgde vaders' onderwijzend spoor en zou een leven lang les geven aan doofstommen en spraakgebrekkigen. In 1936 publiceerde hij zijn eerste probeersel in de toen al succesrijke reeks 'Vlaamse Filmkes', een boekje over ene priester *de l'Epée*, 'de apostel der doofstommen'. Maar het is pas na de oorlog dat Arthur de Bruyne zijn ingebakken schrijflust voluit de vrije loop laat. De Antwerpse anti-repressie bladen *Rommelpot*, *Opstanding*, *Wit en Zwart*, de *Vlaamse Linie* en nog vele anderen, ze konden allemaal bij Arthur de Bruyne terecht. Tot *Jan Nuyts*, de opvolger van *Bruno de Winter* hem de weg toonde naar 't Pallieterke, waar hij goed 150 bladzijden E. de V.-bladzijden vulde.

toen nog meestal over zwegen. Voor de deskundigen is het werk van De Bruyne een doorn in hun wetenschappelijk oog, de hedendaagse weldenkende Vlamingen vinden zijn schrijfwerk maar niks want te uitsproken Vlaams, dus uiterst recht en dus verwerpelijk.

Toch kreeg De Bruyne zijn terechte plaats in de Encyclopedie van de Vlaamse Beweging. Zowaar geschreven door historicus *Lode Wils*, niet echt de grootste vriend-historicus van Arthur de Bruyne, die inderdaad een warm pleitbezorger van de oprichting van een anti-Wilsschool was. Een anti-school die er overigens nooit gekomen is. De beste omschrijving van Arthur de Bruyne komt wellicht van een hedendaagse Vlaams historicus *Bruno de Wever*. Hij schrijft: „De Bruyne was een getalenteerd geschiedschrijver, daar niet van, maar hij beschouwde zich in de eerste plaats als een advocaat.” (blz. 131) Geen onjuiste typering, die niets afdoet van de verdiensten van Arthur de Bruyne.

Marc Platel

PLEITBEZORGER

Zeer zeker, De Bruyne was geen 'wetenschappelijk' historicus in de letterlijke zin van het woord, hij schreef een goed gevuld leven lang wel geschiedenis en dan wel die geschiedenis waar de anderen

☞ *Leven en werk van Arthur de Bruyne. Pieter Jan Verstraete. 159 blz., geïllustreerd, 650 frank. Uitgegeven in eigen beheer: P.J. Verstraete, Burg. Daneelstraat 83, 8500 Kortrijk (rek.nr. 462-7286791-51).*

Eieren in hetzelfde nest

De geschiedschrijving van het socialisme in Vlaanderen en in België bleef tot heden relatief beperkt. A fortiori werd nog niet veel gepubliceerd over de betekenis ervan voor de Vlaamse ontvoeringsstrijd. Aalstenaar *Hendrik Strijpens* publiceerde zopas een lijvige brochure die precies op een facet daarvan ingaat. De auteur werpt een originele blik op het ontstaan en de evolutie van de arbeidersbeweging in de 19de eeuw. Vooral de figuur van *Lucien Jottrand* (1804-1977) is daarbij de leidraad. Belangrijkste bron was de 'Beurzen-Courant', een toonaangevend Gents dagblad. Strijpens, die met deze publicatie niet aan zijn proefstuk is, stelt een aantal historische inzichten van bekende auteurs als *Jan Dhondt* en *Els Witte* in vraag. Hij legt het verband bloot tussen het ontstaan van het syndicalisme en het milieu van sociaal progressieve liberalen en katholieken dat tegelijkertijd de vrijhandelsbeweging propageerde. Dezelfde kringen poogden om in de Vlaamse beweging de groeiende kloof tussen katholiek en vrijzinnig-liberaal te overbruggen; ze wensten te komen tot een volksgerichte, flamingantische partijvorming. De link tussen Vlaamse beweging en sociale beweging was dus onmiskenbaar: „In tegenstelling met wat Els Witte voorhoudt, vallen sociale (het vroegsocialisme) en Vlaamse kwestie grotendeels samen” (blz. 27).

MEETINGPARTIJ

De auteur toont aan hoe dit streven naar een onafhankelijke Vlaamse Volkspartij uiting was van een democratische tendens die ook de organisatie en politieke emancipatie van de arbeidersklasse be-

oogde. Echter alleen in Antwerpen zou het tot een succesvolle realisatie komen van de 'derde weg'; progressieve katholieken en liberalen verenigden er zich in de Meetingpartij. De steeds feller polarisatie tussen katholieken en liberalen in de tweede helft van de 19de eeuw sneed deze tendens elders de pas af, ze verdeelde immers ook de Vlaamse en sociale beweging. Jottrand bleef nochtans aan de kar duwen. Zijn ideeën lagen mee aan de basis van de stichting van de socialistische partij, maar daarin kon het Vlaamse eisenpakket niet doordringen.

Het boek van Strijpens is zeker niet eenvoudig om lezen, het vergt een zekere voorkennis. Hier en daar ontbreekt de nodige contextualisering waardoor de auteur er helaas niet in slaagde om de vele interessante gegevens tot een verhaal te structureren. Toch blijft het werk een waardevolle en gedegen historisch-wetenschappelijke bijdrage. We onthouden vooral dat Vlaamse en sociale beweging eieren zijn die in hetzelfde nest uitgebreed werden. Vlaamse en democratische ontvoering gingen hand in hand. Als duidelijke les niet mis te begrijpen!

Bart De Wever

☞ *Een Vriend Der Waarheid. Een andere kijk op het basisdocument voor de Belgisch-socialistische geschiedschrijving en de Vlaamse Beweging. Hendrik Strijpens. 80 blz., 500 fr. op rek. nr. 428-0108649-42 van H. Strijpens, Gentessteenweg 231, 9300 Aalst (053/ 70 47 64).*

Culinair Nederlands

Wie uit gaat eten, laat zich meestal gemakkelijk verleiden door de feeëriek geheimaal, die van de spijkskaart een zoektocht door het onbekende maakt.

Hoe kan het ook anders: de geheimaal rond wat je kunt eten is meestal het Frans. Dat is een erfenis van het imperatieve Frankrijk van de laatste koningen en hun opvolger Napoleon. Ook van de vele Hugenoten die zich - op de vlucht voor de Franse koning - over heel Europa hebben verspreid en er hun taalinvloed hebben uitgeoefend.

Nochtans, klinkt 'een torentje van ganzenlever met appelgelei' of 'schuimvla drijvend in zoete saus' niet even feeëriek; maar dan in een door iedereen begrepen volkstaal?

„Laten we er dan ook wat aan doen”, hebben ze in het Gentse gedacht. Met het leuke boekje 'Culinair Nederlands' willen de Marnixringen van de regio Oost-Vlaanderen-Noord en de Vlaamse koepel 'De Draak', restaurants en koks helpen om het Nederlands ook in de horeca als normale voertaal te hanteren. Verzorgde tafelmanieren veronderstellen immers ook

een verzorgd taalgebruik in ons eigen algemeen en verzorgd Nederlands, weet de uitgever ons te overtuigen.

'Culinair Nederlands' is bedoeld als leesboekje, dat men nu en dan raadpleegt. Door aandachtige lectuur van de één of andere rubriek kunnen de belangstellenden - en zeker de vakman/vakvrouw - zich een aantal benamingen eigen maken. Aan de hand van de inhoudstafel kan men gemakkelijk op het spoor komen van de rubriek, waar een term of benaming thuis hoort.

Het boekje geeft ook bestaande Nederlandstalige spijkskaarten als voorbeeld aan, en wijst op het belang en het unieke van de keuze van een Nederlandstalige restaurantnaam. De samenstellers raden een restaurantuitbater aan voor zo'n naam uit de plaatselijke toponiemen of de geschiedenis te putten.

(jvh)

☞ *Culinair Nederlands kost 200 fr., Storten op rek.nr. 446-9627471-70 van De Draak - Vlaams Overleg Gent.*

Brassai, Capa, Kertész, Moboly-Nagy... zijn de namen van bekende Hongaarse fotografen die in de jaren 20 en 30 hun geboorteland hebben verlaten om elders hun loopbaan uit te bouwen. Even talrijk zijn de talentvolle fotografen die in hun land zijn gebleven, hun namen klinken minder vertrouwd. Met 250 foto's biedt *Europalia* een overzicht van de Hongaarse fotografie tussen de twee wereldoorlogen.

◆ EXPOSITIE ◆

Wereldberoemde namen als *André Kertész* (Andor Kertész), *Brassai* (Gyula Halász), *László Moboly-Nagy*, *Robert Capa* (Endre Ernő Friedman), *Cornell Capa* (Kornél Friedman), *Stefan Lorant* (István Lóránt), *Martin Munkácsi* (Márton Munkácsi), *György Kepes* e.a. zijn op een schitterende tentoonstelling in Antwerpen met karakteristiek werk vertegenwoordigd.

zijn, geeft alleszins een erg kwalitatief hoogstaand en uitgebalanceerd beeld van de Hongaarse fotografie tussen 1920 en 1956.

Uit wat voorafgaat blijkt reeds dat Hongarije, met vandaag iets meer dan tien miljoen inwoners, de grootste uitvoerder geweest is van wereldberoemde fotografen. Tussen 1919 en 1956 verlieten niet minder dan tien markante fotogra-

Hongaarse fotografen

GEVLUCHT

Het is een feit dat er geen geschiedenis van de 20ste-eeuwse fotografie kan geschreven worden zonder de enorme inbreng van fotografen van Hongaarse oorsprong. Na de opleiding in hun vaderland, emigreerden velen van hen op volwassen leeftijd naar het buitenland. Zij werden hiertoe aangezet onder druk van politieke of economische omstandigheden. In hun nieuwe vaderlanden bouwden zij stuk voor stuk een stevige artistieke carrière uit.

Daarnaast toont deze tentoonstelling werk van voor ons heel wat minder bekende Hongaarse fotografen, die in hun land zijn gebleven. Van daar de titel 'zij die zijn weggegaan / zij die zijn gebleven'. Daaruit blijkt dat het fotografische oeuvre van de 'blijvers' (*Jozsef Pécsi*, *Rudolph Dührkoop*, *Dénes Rónai*, *Angelo* enz.) kwalitatief even hoog scoort. De eerste twee waren uitgesproken inventieve publiciteitsfotografen uit de jaren 20-30.

De 'Neue Sachlichkeit' kwam dan weer op een originele wijze tot expressie in het werk van figuren als *Nándor Bárány* en *Zoltán Zajky*.

Ook de Hongaarse reporter-fotografen *Rudolph Balogh*, *Károly Escher*, *János Müllner* dienen vermeld te worden.

Anderzijds zijn er ook de Hongaarse studenten uit het Bauhaus, zoals *Judit Kárász* en *Irén Blüß* of de kring rond dichter-schilder *Lajos Kassák*.

Al deze begaafde fotografen hebben ongeveer dezelfde achtergrond. Zij genoten meestal een gelijkaardige opleiding als hun uitgeweken landgenoten. De vraag blijft wat deze kunstenaars misten om algemene erkenning te verwerven.

Precies met een dergelijke overzichtstentoonstelling en de degelijke essays in de schitterende catalogus wordt wellicht voor het eerst een ernstig-wetenschappelijke poging ondernomen om deze essentiële vraag te beantwoorden.

De huidige selectie uit het oeuvre van 'zij die zijn weggegaan en zij die gebleven

fen, naast nog eens een hele groep van zogenaamde tweederangs figuren het land.

WERELDWIJD

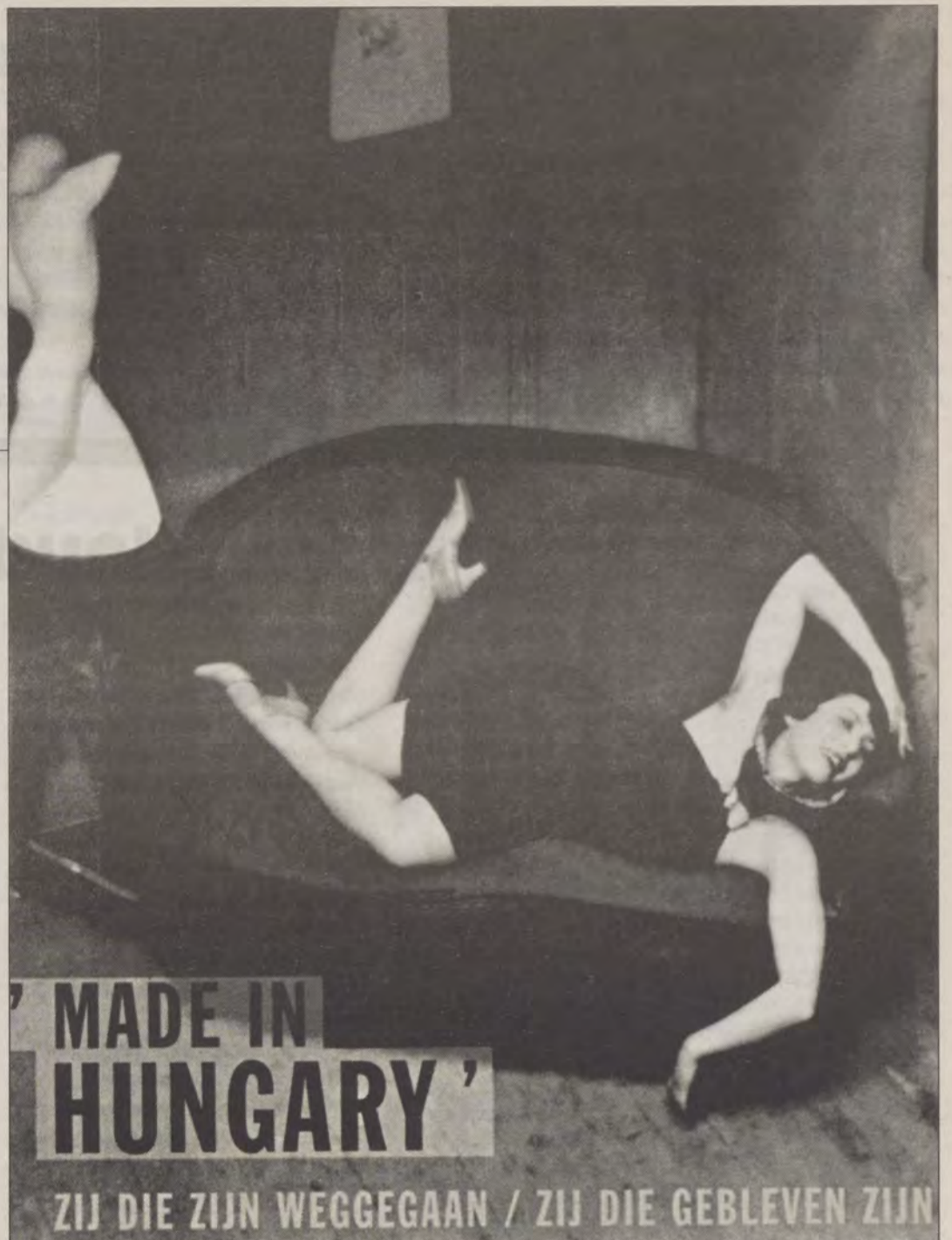
Naast de reeds genoemde wereldfiguren zou men nog kunnen wijzen naar *Gbitta Carell*, hofphotograaf van Mussolini, *Ylla*, één van de beste dierenfotografen ter wereld, *Francis Haar*, *Paul Almásy*, Unesco-fotograaf, *László Aigner* of *Suzanne Szász* (*Zsuzsanna Székely*), van wie ook kinderfoto's becommentarieerd werden door de Amerikaanse kinderarts dr. *Spock*.

Verder zijn er bij voorbeeld *Etelka Görög*, die zowel fotografeerde in het Amazonewoud als de Hongaarse opstand van 1956 en de daarop volgende repressie vastlegde of om de in Nederland levende *Eva Besnyö*, fotografe van de feministische beweging niet te vergeten.

Er zijn nog vele andere namen te noemen. Hongarije is dus ontegensprekelijk gespecialiseerd in de fotografie.

Dit interessante overzicht van de Hongaarse fotografie 1920-1956 wordt aangevuld met werk van de twee andere fotografen. *András Boszó* (°1960) realiseerde in de periode 1995-99 een reeks van 25 foto's met de camera obscura. Het werd een verhaal over een stadskern, platgebombardeerd door een neutronenbom of geteisterd door een enorme milieuramp. Opvallend is de afwezigheid van de mens, waar nochtans vroeger actief geleefd werd. Geen duidelijke boodschap! Geen Apocalyps, geen kunst, misschien de expressie van een vervelde fotograaf, die zich uit nostalgie doorheen zijn weggeworpen speelgoedautootjes manoeuvreert!

Het volledige fotografische oeuvre van *Gábor Kereke* (°1945) bestaat uit opnamen van dieren, mineralen, objecten en lichaamsdelen, bewaard voor wetenschappelijk onderzoek. Deze fotograaf wenst door middel van sensuele vormen, materialen en texturen, de ambivalentie aantonen tussen kunst en wetenschap, de

band tussen mens en natuur én de geweldige complementariteit van leven en dood. Made in Hungary, of waarin een klein land groot kan zijn!

Dirk Stappaerts

■ *Made in Hungary. Overzicht van de Hongaarse fotografie 1920-*

1956 in het kader van Europalia 99 Hungaria. Tot 9 januari 2000. Provinciaal Museum voor Fotografie, Waalse Kaai 47 te 2000 Antwerpen. Dagelijks open van 10 tot 17u. Gesloten op ma. Schitterende catalogus ter beschikking.

Aantrekkelijk werk van André Kertész

De ervaren gids

In de reeks 'Lannoo's Reisgids' verscheen zopas de tweede druk over Portugal.

De reisgidsen van Lannoo staan over het algemeen al hoog aangeschreven maar deze is werkelijk een pareltje. Het stramien is klassiek. Enkele korte - doch zeer interessante en noodzakelijke - hoofdstukjes over land en volk, kunst, cultuur en ontspanning, aangevuld met praktische tips vormen het decor voor het centrale deel van de gids onder de titel: "drie weken Portugal".

Aan de hand van twintig routes hebben de auteurs, *Gisela* en *Werner Tobias*, getracht een grondig beeld te geven van wat dit nog altijd vrij onbekende land te bieden heeft. Zij zijn daar wonderwel in geslaagd.

Er werd veel aandacht besteed aan de steden met uiteraard de hoofdstad Lissabon en haar onnoemelijke musea en kunsthistorische bezienswaardigheden als uitschieter. Anderzijds wordt ook de natuur, met plekjes als Cabo da Roca en het nationaal park van Peneda-Gerês, in de verf gezet. De auteurs verweven in hun routes ook steeds de geschiedenis van Portugal. Plaatsen als Evora, Batalha en Tomar

voeren ons terug naar de tijd van de Romeinen, de Middeleeuwen en de Teutoonse ridders. Andere routes leiden ons naar minder bekende - maar daarom niet minder bezienswaardige - streken zoals Alentejo en Estremadura...

Kortom, wij hebben hier te maken met een zeer complete en gevarieerde reisgids. De talrijk foto's en illustraties zorgen er bovendien voor dat "Portugal" tevens een aangenaam kijkboek geworden is.

Eén opmerking toch... De beschreven routes zijn soms wat overladen en soms wat té oppervlakkig. Slechts een paar uurtjes uittrekken om bijvoorbeeld een bezoek te brengen aan Belém of Sintra is beslist onvoldoende. Nu ja, Portugal verkennen in drie weken is op zichzelf niet doenbaar. De toerist die met deze gids als leidraad naar Portugal trekt zal dan ook moeten kiezen. Maar welke routes hij ook kiest, deze gids zal steeds de ideale reisgenoot blijken te zijn...

☞ *Lannoo's Reisgids Portugal, 2e druk. Uitgeverij Lannoo, Tielt, 1999. 320 blz., 995fr.*

MICKEY BLUE EYES

Een maffiafilm? Een romantische prent? Een komedie? Het antwoord op alledrie de vragen is: 'Ja'. Want het gaat om de Engelsman Michael Felgate - een weer eens schitterende Hugh Grant, die na 'Notting Hill' de oceaan is overgestoken - die verliefd wordt op schooljuf Gina Vitale, die in het geheim een maffiaprinses is. Wanneer Felgate ontdekt dat Gina's vader, Frank Vitale (een erg goeie James Caan - was die niet toevallig Sonny Corleone?), geen wit zieltje heeft, kan dat hem er niet van weerhouden haar ten huwelijk te vragen. Maar Gina weigert, omdat ze angst heeft dat haar brave Engelsman zal worden opgenomen in de familiezaak. Felgate ontdekt ook al dat Gina's oom Vito 'De

NIEUW IN DE BIOS

Slager' Graziosi niet alleen in delicatessen bandelt, maar wil zich toch engageren omwille van Gina. Maar Vito heeft andere plannen met hem: Felgate moet de afschuwelijke surrealistische schilderijen van Vito's zoon aan de man gaan brengen. Van zijn hoofd tot zijn afgezakte sokken zit Felgate weldra in de stront, maar dat durft hij Gina niet vertellen. Zijn leugens leiden tot misverstanden, ja zelfs tot verdenking van ontrouw, en wanneer Frank Vitale de jongeman aan zijn vriendjes voorstelt als 'Big Mickey Blue Eyes' van Kansas City, is er blijkbaar geen weg meer terug. Het bele zaakje speelt zich af in de Italiaanse wijk 'Little

Italy', die bevolkt is met een boel types die je in alle andere maffiafilms al eens bent tegengekomen. De jazzy muziek wil je zelfs mee naar huis nemen. Bijzonder leuk. (***/1/2)

STAR WARS: THE PHANTOM MENACE

Leuke speciale effecten en al even leuke gadgets met daar tussenin acteurs die het gevoel hebben dat ze niks hoeven te doen omdat ze toch niet worden opgemerkt tussen al die andere zoi. Het déjà vu-gevoel is niet weg te werken. En het verbaaltje is zo dun dat je het onder de deur van de Nationale Bank kan doorschuiven. Toch nog (**)

Willem Sneer

♦ MEDIA ♦

Houden van ...

Saturday Night Fever Vrije naïeve 'American Dream'-film van John Badham uit 1977 over een arme drommel die via iets ongeloofwaardigs (disco-dansen als hobby) rijk, beroemd en geliefd wil worden. Met John Travolta en Karen Lynn. **Zat. 23 okt., VTM om 0u.05**

Housesitter Architect Newton Davis brengt zijn jeugdvriendin Becky geblinddoekt naar het droomhuis dat hij in zijn geboortedorp liet optrekken. Het mag niet baten. Becky wijst hem af. Daarna leert hij het dienstertje Gwen kennen. Hij loopt met haar het blokje om en ze gaan met elkaar naar bed. 's Anderendaags neemt Gwen stiekem haar intrek in Newtons droomhuis, tot die onverwachts opdaagt: hij wil het huis verkopen ... Amerikaanse komische film van Frank Oz uit 1992, met Steve Martin en Goldie Hawn. **Zon. 24 okt., VT4 om 20u.15**

Assassins Robert Rath moet miljardair Alan Branch uit de weg ruimen. De koelbloedige doder zal toeslaan tijdens de begrafenis van Branchs broer. Maar er is een concurrent opgedaagd. Amerikaanse actiethriller van Richard Donner uit 1995, met Antonia Banderas, Sylvester Stallone en Julianne Moore. **Maan. 25 okt., Kanaal 2 om 20u.55**

Trip Trap Verborgen achter de façade van een normaal gezin wordt Kate stelselmatig mishandeld door haar echtgenoot Ian. Als zijn agressie verergert en ook de kinderen in de klappen gaan delen, probeert Kate aan zijn ijzeren greep te ontkomen. Brits drama van Danny Hiller uit 1996, met Kevin Whately en Stella Gonet. **Dins. 26 okt., Ned. 1 om 22u.58**

Outbreak In Zaïre is een heel dorp besmet met een killervirus dat dodelijker blijkt dan Ebola en aids. Sam Daniëls, viroloog bij het Amerikaanse leger, dringt er bij zijn oversten op aan om alarm te slaan. Behoorlijk ongeloofwaardige actiefilm van Wolfgang Petersen uit 1995 met Dustin Hoffman, Rene Russo en Morgan Freeman. **Woens. 27 okt., Kanaal 2 om 21u.20**

Charlotte Rampling en Mickey Rourke in 'Angel Heart'.
Dond. 28 okt., VT4 om 22u.45

Kafka Amerikaanse semi-biografische film van Steven Soderbergh uit 1991, met Jeremy Irons, Theresa Russell, Jeroen Krabbé, Hilde Van Mieghem, Alec Guinness e.a. Wonderlijk gefilmde meditatie van Steven Soderbergh over de kafkaïaanse wereld. Jammer is de plot nogal voorspelbaar en liggen de accenten meer op het kunstzinnige dan het angstaanjagende. **Vrij. 29 okt., BBC 2 om 1u.50**

■ **Désiré Naessens**, de reporter die voor het TV1-programma 'Koppen' op pad gaat neemt 'een adempauze'. Naar eigen zeggen doet hij dat 'uit solidariteit' met twee van de mensen die hij recent voor de camera kreeg. Eén ervan is het hoertje (?) **Stephanie**, de andere is de homoseksuele priester **Rudy Borremans**. Beiden werkten zich door hun televisieoptreden in de problemen. Naar met quasi-zekerheid mag worden verondersteld wisten beiden ook dat ze daardoor problemen zouden krijgen.

■ 30 oktober zou in heel België een 'internetloze dag' moeten worden. Tal van internauten roepen op om op die dag niet te surfen. De actie is een protest tegen de verhoging van de telefoontarieven door **Belgacom**.

■ 'Houden van, houden van, ...' (1) **Yves Desmet**, hoofdredacteur van **De Morgen**, heeft bij de rechtbank een klacht ingediend tegen **Bert De Graeve**, gedelegeerd bestuurder van de VRT. Desmet reageerde daarmee op een interview met De Graeve in **De Standaard**. Daar werd gesuggereerd dat de kranten van **De Persgroep** van **Van Thillo** beduidend meer sympathie hebben voor VTM, dat ook in handen van **Van Thillo** is. Desmet zegt op te komen voor de in hun journalistieke integriteit geschonden mediajournalisten van De Morgen. De Graeve sprak al de wens uit om een en ander in een goed gesprek te regelen. Mocht dat niet volstaan dan zou hij over 'afdoende elementen' beschikken om zich ten gronde te verdedigen. Dat zou, vanuit wetenschappelijk opzicht, een verdomd interessante rechtszaak kunnen worden.

■ De VRT doet het overigens niet slecht: volgens Vlaams parlementslid **Kris Van Dijk** krijgt de openbare omroep een 8,5 op 10 voor de prestaties van het jongste jaar. Dat gebeurde n.a.v. de voorstelling van het jaarrapport door Bert De Graeve in de commissie Cultuur, Media en Sport van het Vlaams parlement. Volgens de VRT-baas is de herstructurering van de omroep een succes over de hele lijn. De doelstellingen die door het Vlaams parlement voorzien waren worden allen met vlag en wimpel gehaald. Onder de succescijfers een marktaandeel van 30% voor de TV, een gemiddeld waarderingscijfer van 75% en een even groot bereik met de zes radionetten. Bijna 90% van de Vlamingen luistert dagelijks naar minstens 1 VRT-radiojournaal. Het afgelopen jaar zond de VRT-televisie bijna 3.000 uur eigen producties uit.

■ 'Houden van, houden van, ...' (2) **Luk Alloo** daagt **Marc Coenegracht** voor de rechter. Die laatste is de meest gekende

sociëtyjournalist van **Het Laatste Nieuws**. Coenegracht bracht eind augustus in zijn veelgelezen krant een stuk onder de kop 'Is Luk Alloo een leugenaar?'. De sympathieke TV-maker zou volgens Coenegrachts bronnen de minder sympathieke **Jean-Pierre Van Rossem** tot deelname aan zijn programma hebben bewogen door hem om te kopen met o.m. een computer en een tweedehands wagen. Dat verhaal klinkt, Van Rossem verleden in het achterhoofd hebbende, niet eens zo onwaarschijnlijk. Coenegracht voegde er tegelijk aan toe dat Alloo's succes gebouwd is op dit soort praktijken. Ook als onderzoeker voor het programma 'Goedele' - waarin bij tijd en wijlen de meest rare kwieten de revue passeren - zou hij getuigen hebben betaald. Na een recht op antwoord van Alloo, handhaafde Coenegracht zijn verhaal. Nog dit: Van Rossem is tegenwoordig te boeken als 'BV'. Of u hem ook kan inhuren om uw burens af te tekenen, is niet geweten ...

■ 'Houden van, houden van, ...' (3) De VRT mag dan al tot 2004 de uitzendrechten voor het WK-wielrennen hebben binnengereven, **Mark Vanlombeek** blijft niet het wielervoegbeeld van de VRT-sportredactie. De wielersjournalist, die in een niet zo ver verleden ook instond voor o.m. het verdienstelijke praatprogramma 'Uit het oog', wordt in opvolging van **Els Van den Abbeele** de nieuwe woordvoerder van VTM. Vanlombeeks vertrek zou niets te maken hebben met zijn gemiste promotie tot hoofd van de VRT-sportredactie. Daar werd, zoals geweten, **Herman Pauwels** binnengehaald, nadat een aantal andere kandidaten te licht was bevonden.

■ VTM vindt voorlopig geen goede vervanger voor het onsterfelijke zondagnamiddagprogramma 'Zondag Josdag'. Het

Mark Vanlombeek wordt VTM-woordvoerder.

nieuwe project - dat 'Veel vijven en zessen' zou heten en zou worden gepresenteerd door **Anne De Baetzelier** en **Herbert Bruynseels** - werd afgeblazen.

■ Het station uit Vilvoorde laat dan wel weer **Jan Verheyen** op de kijkers los. Dit heerschap is onder meer gekend als **Rechvaardige Rechter (Radio 1, zondagmiddag)**, als reportagemaker voor **P-Magazine** en als cineast (o.a. 'Boys'). Verheyen zal binnenkort de laatavondfilm op **Kanaal 2** inleiden. Daarin maakt hij een keuze uit de bijzonder ruime filmkasten van VTM. Dat sloot een akkoord met de Amerikaanse filmdistributeur **Fox** waardoor het onder meer de uitzendrechten van **Titanic** heeft binnengehaald. Om het prestigieuze pakket binnen te halen zou VTM meer dan 2 miljard fr. op tafel hebben gelegd.

■ We worden zo stilaan onpasselijk van de berichtgeving over het nakende huwelijk tussen de **Filip** en **Mathilde**. Nu blijkt dat de vier grootste omroepen van België (VRT, VTM, RTL en RTBF) gezamenlijk plaatjes zullen maken van een 'volksfeest' waarop 1.500 echte Belgen aanwezig mogen zijn. Er zouden zowaar plannen zijn om een en ander rechtstreeks uit te zenden ... VTM zal wie dat wenst de mogelijkheid geven om - babbelfoxgewijs - de groeten over te maken aan de verliefde bakvissen. „De beste, meest ontroerende en hilarische uitspraken zullen op 4 december tijdens de live-uitzending van het huwelijk worden uitgezonden op VTM” meldde **Het Belang van Limburg**. „De verzamelband met alle wensen zal op de trouwdag worden aangeboden op het paleis.” Waar was u de vierde december van het jaar des heren 1999 in de voormiddag? In de GB mijnheer, want toen hoefde ik er niet aan te schuiven!

■ Zo'n 40% van alle bejaarden kijkt TV om zich minder eenzaam te voelen. De gemiddelde 60-plusser kijkt al even gemiddeld vier uur per dag naar de buis. Dat is meer dan twee uur langer dan de, alweer, gemiddelde Vlaming.

Kris Van Dijk: 8,5 op 10 voor de VRT.

Tabaksschade

Het Arbitragehof heeft in de zaak van de wet, die de tabaksreclame verbiedt, een beschamend arrest gevelde. Maar nu staan wij er wel mee dat tabaksreclame dan toch, al is het in beperkte mate, zal toegelaten zijn, niettegenstaande de schade-lijkheid van het roken.

In de Verenigde Staten spant de federatie, in navolging van meerdere staten, een ge- ding voor schadevergoeding in tegen de tabaksfabrikanten. In België verhaalt de federatie de door de gemeenschap gele- den schade door de heffing van een niet onbelangrijke accijnsbelasting. Het Verbond van het Vlaams Overheids- personeel stelt dat de opbrengst hiervan

naar de ziekteverzekering moet gaan. Een zelfde redenering moet worden toege- past inzake de schade veroorzaakt door al- cohol en door automobilititeit. Zo zou de sociale zekerheidsbijdrage voor de ziekte- en invaliditeitsverzekering kun- nen worden verminderd. Dat past precies in het kader van de 'actieve welvaartstaat' die deze regeringscoalitie zegt te beogen.

De Vlaamse gemeenschap overweegt ook best of zij het geld voor de beloofde af- centiemien niet eveneens beter zou aan- wenden voor een vermindering van de sociale zekerheidsbijdragen.

Dr. Jur. Paul Stopple,
OVV-voorzitter

Dwaasheid

Domein Altenbroek is een grensover- schrijdend natuurgebied op het grondge- bied van Voeren (Vlaanderen) en Noorbeek (Nederland): 160 hectaren zijn eigendom van de Vlaamse *Natuur- reservaten* en de Nederlandse *Natuur- monumenten*. De natuurwaarde van deze streek is bijzonder groot: een sterk varië- rend landschap (dalen, graslanden, boomgaarden, 'graften', holle wegen en veel bossen) en een rijke zelfs zeldzame fauna (dassen en everzwijnen) en flora (mispel, trosvlies...).

Op zondag 3 oktober waren wij met een 30-tal wandelaars van volkskunstgroep Pippezijs-Dilbeek in dit domein dat ook bekend staat als één der laatste 'stiltege- bieden' van ons land. De wandelaars wor- den er met bordjes - terecht - aange- maand stil te zijn en het 'lawaaï' aan de vogels en de dieren over te laten...

Tot onze grote verbijstering werden we haast van de weg gereden door een kara- vaan van zo'n 1.000 rallyrijders (4x4-ter- reinwagens) die ons de berm injoegen met veel geraas en benzinstank (de orga- nisatie zou uitgaan van VLAN?).

Welke hogere instantie is verantwoorde- lijk voor zulke aanslag op een stiltege- bied? Een totaal onzinnige bedoening in een natuurgebied.

Wij protesteren krachtig bij de gemeenten Voeren en Noorbeek omdat zij deze mis- dadige dwaasheid toelaten in een streek waar het natuurbehoud een van de weini- ge toeristische troeven is.

Hugo de Henau,
Dilbeek

Tegen de taalverloederling

Ook in Nederland beginnen steeds meer mensen zich te verzetten tegen het ver- vlakkende Amerikaanse dollarimperialis- me. De verwoestingen die het Engels aan de Nederlandse taal en cultuur reeds heeft aangericht stuiten er nu ook op een meer georganiseerd volksverzet. Vanuit de Vlaamse beweging kunnen we dit enkel maar toejuichen en zelfs mee actief ondersteunen. Dit is dan een daadwerke- lijke uiting van heel-Nederlandse actie.

Op zaterdag 6 november e.k. organiseert men in Rotterdam een heuse betoging 'Voor het herstel en behoud van onze Nederlandse taal en cultuur'. Samenkomst vanaf 10u. bij De Doelen. Dit is slechts enkele minuten lopen van het Centraal Station Rotterdam. De beto- ging heeft plaats onder volgende slogans: 'Houd Nederland schoon', 'Puur Nederlands', 'Nee tegen Taalverval', 'Taalverkrachting niet kopen', 'Nederland

is verloederd - ook de Taal', 'Taalbederf is wanbeleid'.

Na de betoging gaat er een congres door van het *Genootschap Onze Taal*. Hier wenst men van gedachten te wisselen en verdere acties voor te bereiden. Men vraagt om zijn ideeën schriftelijk en be- knopt voor te stellen zodat de tijd opti- maal kan benut worden.

„Globaliseren is goed voor de Nederlandse economie en de werkgele- genheid.. Maar we kunnen echt een bui- tenlandse taal spreken zonder die en onze eigen Nederlandse taal te verkrach- ten. De buitenlanders begrijpen dat trou- wens ook niet.”, aldus het Genootschap. Verdere inlichtingen: Genootschap Onze Taal, tel. 00.31/70/392.0049.08 of via fax. 00.31/30/66.22.028.

Luc Van den Weygaert,
Hove

Bezigheids- therapie

Men vraagt zich af waarom lezers het soms opgeven om nog langer artikels over politiek te lezen. (WIJ, 14 okt. jl. - 'Schot voor de boeg', e.a.) Gewoon omdat het voortdurend over hetzelfde gaat, opgeschroefde onbenulligheden, zaken die niet opschieten, rond-de-pot- draaij, slagwoordentaal die niemand begrijpt en weinig of géén praktische voorstellen tot oplossing bieden. Het lijkt wel dat sommige politici hoofdzakelijk aan bezigheids therapie doen om hun geld te verdienen. Vergelijk dat met de economische wereld en het is om rode kaken te krijgen.

Het hangt werkelijk de keel uit om twee taalgroepen voortdurend op elkaars kap te zien zitten. Terwijl simpele oplossingen voor de hand liggen, maar niemand durft ze uit te spreken. Een partij die zelf de

problemen niet kon oplossen toen ze aan de macht was en daardoor de verkiezin- gen verloor te zien vuilspuiten naar wie het beter wil doen. Zich daarbij zelf be- vlecht en zich hopeloos belachelijk maakt. Er mag géén stap verzet worden zonder een wet.

Overziet men een wet en maakt de tegen- partij daar terecht opmerkingen over dan is die wet in een bepaald geval plots niet meer van toepassing. Men denkt aan van alles, maar een oplossing bieden is een ander paar mouwen.

Onbegrijpelijk voor praktische mensen die (misschien verkeerd?) denken dat tijd geld is.

Willy Degheldere,
Brugge

Kaakslag

Het stuit ons waarlijk tegen het federale hoofd te moeten blijven vaststellen dat meerdere federale ministers zich niet be- hoorlijk - of zelfs helemaal niet - kunnen uitdrukken in het Nederlands, de taal van de meerderheid van dit land.

Hun soms stuntelige, belachelijke tussen- komsten en antwoorden die wij langs de media te lezen en te horen krijgen zijn een minister onwaardig.

Wij hebben dhr. Verhofstadt dan ook ge- schreven dat hij bij zijn keuze van die me- dewerkers geen rekening heeft gehouden met de toestanden die wij nu dagelijks vaststellen! En die wij als een kaakslag aanzien.

Hoop op verbetering hebben wij niet, maar hebben de eerste minister toch ge- vraagd na te gaan in hoever aan de kwes- tie kan verholpen worden, zodat het grootste deel van de bevolking niet langer ongewaardeerd blijft.

Wilfried Willockx,
Antwerpen

Reddingsactie WIJ begonnen

Na de beslissing van de partijraad (9 oktober jl.) in verband met de toe- komst van het weekblad WIJ werd de hoofdredacteur door het Partijbestuur gelast een strategie uit te werken om het vooropgestelde doel, het verdub- belen van het huidige aantal abo- nees, te verwezenlijken.

COMITE VOOR DE REDDING

Het Partijbestuur besloot tot de op- richting van een 'Comité voor de red- ding van WIJ', daarvan zullen deel uit- maken: Frans Baert, Geert Bourgeois, Frieda Brepoels, Jan Caudron, Jan Loones, M. Van Liedekerke, een afge- vaardigde van VUJO.

Allen zijn sterk geëngageerde verdedi- gers van het weekblad, sommigen hebben dit ook reeds bewezen o.m. door hun werfkracht die zij in het ver- leden hebben getoond en nu opnieuw willen tonen.

Samen met hen zal een reddingsope- ratie worden uitgewerkt.

WERVERS GROEP

Ondertussen meldde zich een twin- tigtal kaderleden die van plan zijn door het werven van nieuwe abonnees een belangrijke inspanning voor het be-

houd van WIJ te leveren. Zij vormen de eerste lichter van de WIJ-Wervers- groep.

Lieve Favoreel (Menen), Eric De Greef (Halle), Jo Valgaeren (Mol), Ludo Aerts (Herselt), Joris Frederickx (Vosselaar), Bert Laureys (Herentals), Jan Vossel- mans (Merksplas), Johan Smet (Dessel), Geert Desselin (Ledegem), Louis Luyckx (Mol), Lydie Steenaerts (Laakdal), Jaak Peeters (Olen), Klara Hertogs (Turnhout), Carol Vandoorne (Veurne), Vic Anclaux (Brussel), Kamiel Ryon (Steenokkerzeel), Erik Vandewalle (Izegem), Lieve Vanhoutte (Bellegem). Zij ontvangen een dezer dagen het no- dige materiaal om aan slag te gaan. Vanaf de maand november brengt WIJ wekelijks een overzicht van hun explo- ten.

Wie tot deze Werversgroep wil toet- ren kan zich te allen tijde bij het secre- tariaat van de WIJ-reddingsactie mel- den: Hilde De Leeuw (Tel: 02/219 49 30, fax: 02/ 219 97 25, e-post: redac- tie@vprt.be).

(mvl)

PS. Lezers met goede ideeën om WIJ op een originele manier aan de M/V te brengen kunnen hun vondsten langs een van deze wegen kwijt.

HAAL MEER UIT

Uw gratis ticket voor de Boekenbeurs

Van 31 oktober tot en met 11 november gaat in het Bouwcentrum te Antwerpen de 63ste Boekenweek en Boekenbeurs voor Vlaanderen door. Ook dit jaar zal deze grootste culturele manifestatie in Vlaanderen duizen- den liefhebbers naar Antwerpen lokken.

De redactie schenkt, met medewerking van enkele bevriende uitgevers, 15 X 2 toegangskarten (waarde per ticket 120 fr.) ter beschikking van WIJ- lezers-boekenliefhebbers.

U schrijft naam en volledig adres op een gele briefkaart (faxen mag ook) en stuurt uw verzoek voor woensdag 27 oktober a.s. naar Red. WIJ, Barrikadenplein 12 te 1000 Brussel (fax: 02/219 97 25).

Met dank aan de uitgeverijen Facet, Lannoo, Houtekiet (de uitgever van de boeken van Bert Anclaux, Jaak Vandemeulebroeke en Bart Staes).

In deze laatste aflevering vertelt Harold Van de Perre over de 'witte nachten' van juni '99. Maar ook over de initiatieven die bij in de rand van zijn cultuurwerk in Sint-Petersburg nam, o.m. de TV-films over Vlaamse steden. Maar is er een toekomst voor de buitengaatsse bedrijvigheid van deze culturele ambassadeur van Vlaanderen?

◆ UITSMIJTER ◆

Vragend naar de resultaten van zijn Vlaams-Russisch avontuur zegt Harold Van de Perre dat hij samen met de stichting 'De Renaissance van St.-Petersburg' de weg heeft gemaakt voor het bezoek van de Vlaamse administratie Kunst en de daaruit gevolgde prestigieuze tentoonstelling 'De Vlaamse miniaturisten'. De expo werd in 1995 gerealiseerd o.l.v. de betreurde prof. Smeyers van KU-Leuven. Van de Perre speelde intermediair voor dit project en mocht de toenmalige Cultuurminister Luc Martens en de Vlaamse pers begeleiden. Een jaar later werd hij onderscheiden met de titel van 'cultureel ambassadeur van Vlaanderen'.

LUISTER VAN VLAANDEREN

Na deze grote tentoonstelling, een project dat 28.000.000 fr. kostte, werden hem eindelijk werkbeurzen, gaande van 300.000 tot 500.000 fr., toegekend. Met deze beperkte sommen betaalde Van de Perre van 1996 tot en met 1999 zijn volledige werking, een grote tentoonstelling mét kleurencatalogus inbegrepen. Voor deze expo's kreeg hij de drievoudige galerij van de St.-Peters- en Paulusvesting, de zgn. 'Koertina van de Neva', ter beschikking. Met ongeveer twee miljoen bezoekers per jaar is dit de drukst bezochte plek van de stad. De manifestatie liep bovendien in de meest toeristische maand van het jaar: juni, de maand der 'witte nachten'. Ongeveer 11.000 bezoekers kwamen de expo af! Ook dit jaar luidde het thema: 'Moderne Vlaamse Kunst Vandaag'. Omdat er telkens andere kunstenaars aan bod komen krijgt het publiek een breed spectrum te zien. Door de structurele herhaling antwoordt de expo niet alleen op de vraag wat er in Vlaanderen na Rubens gebeurde maar ook wat er vandaag in Vlaanderen op plastisch gebied gebeurt.

De initiatieven worden door de media op de voet gevolgd. Uitschieter dit jaar was een verslag in het landelijk verspreide TV-journaal te Moskou.

◆ **Wij vernamen dat u ook TV-films over Vlaanderen realiseerde?**

H. Van de Perre: „Samen met TV-3, het cultuurkanaal van St.-Petersburg, hebben wij in 1997 enkele Vlaamse cultuursteden gefilmd. Het betreft een zesdelige TV-serie onder de titel 'De luister van Vlaanderen', van telkens 25 minuten. Regisseur is de in Rusland bekende *Leonid Krinsky*, ik leverde de scenario's. De serie handelt over Gent, Brugge, Antwerpen, Brussel-Mechelen-Leuven, Ieper-Veurne-Oudenaarde en Dendermonde-Damme. Ze werd het eerst in 1998 te St.-Petersburg uitgezonden en wordt dit jaar nog eens herhaald in Moskou. Die uur film, kostprijs van het hele project nauwelijks 1 miljoen fr. Daarnaast kwamen onze kunstfilms over

Van Eyck-Breugel-Rubens reeds drie keer op het scherm. Samen goed voor 18 uur Vlaamse kunst op de Russische televisie. Dit is onbetaalbare promotie voor Vlaanderen!”

Van 92 tot op vandaag verschenen over het Vlaams cultuurwerk van Van de Perre in totaal meer dan 70 bijdragen in Russische kranten en cultuurtijdschriften, daaronder meer dan 20 grote geïllustreerde bijdragen, sommige haalden de voorpagina's van de cultuurrubrieken. Als het waar is 'dat men slechts bestaat als men de pers haalt', dan bestaat Vlaamse kunst ruimschoots in Sint-Petersburg.

◆ **Wat zijn uw ervaringen met kabinetten en administraties? Moeten de eersten inkrimpen ten voordele van de tweeden?**

H. Van de Perre: „Uit ervaring ben ik een andere mening toegedaan. Administraties blijven, kabinetten gaan. De molens van de eersten malen té traag, de anderen té gehaast. Maar beiden vullen zij mekaar uitstekend aan. Ik heb goede ervaringen met beiden. Maar beiden worden ook maar door 'mensen' bevolkt. En alles verloopt langs menselijke contacten. Als de vastbenoemde administraties alleen zouden adviseren bestaat het gevaar dat teveel dezelfde 'bevrienden' aan bod komen. En evenzo wat de kabinetten betreft, maar die worden bij elke machtswissel vervangen. Beiden corrigeren elkaar, en zo is het goed.”

◆ **En de commissies van de minister?**

H. Van de Perre: „Daar zie ik hetzelfde menselijk probleem. De commissie voor beeldende kunsten bv. kiest uitsluitend voor hedendaagse kunst uit de circuits van de actuele musea, het SMAK en het MUKA. De rest heeft geen schijn van kans. Alles wat werkelijk waardevol is zou aan bod moeten kunnen komen, anders beleven wij een soort cultuurfascisme in de omgekeerde richting. Eigenlijk zou de minister drie commissies moeten samenstellen die aan drie algemene tendensen kansen bieden: één voor conceptuele, één voor klassiek-moderne en één voor abstracte kunst. Zo zou een veel bredere keuze mogelijk zijn, nu wordt de publieke opinie almaar opnieuw geïnformeerd over dezelfde 'actuelen'. Hoe meer men in de pers komt hoe meer men nieuws wordt, én hoe meer men opnieuw in de pers komt enz... Zo komt het dat de énen bij elke zucht voorpaginanieuws worden,

terwijl anderen nooit aan bod komen. Een correctiebeweging mag dus wel.”

LANGE TERMIJNVISIE

◆ **Hoe ziet u de toekomst van uw werk te St.-Petersburg?**

H. Van de Perre: „De lange termijnvisie die mij voor ogen staat is een twee spo-

bassadeur' klinkt als muziek in hun oren en doet deuren nóg eens zo vlug en zo wijd opengaan. Ik ben dus een voorstander van deze 'omstreden' formule, ondanks het feit dat mijn titel een erezaak zonder betoelaging was, dit in tegenstelling tot de fors gesteunde 'grote vissen'... Sommigen van hen eten uit alle ruiven, strijken graag de miljoenen op om zich nadien te distantiëren van de daaraan verbonden Vlaamse identiteit.”

◆ **Heeft u een wens voor de nieuwe minister van Cultuur?**

H. Van de Perre: „Dat wij aan minister *Bert Anciaux* ons werk mogen voorleggen en met de beperkte sommen die wij vragen verder kunnen timmeren aan de weg die wij begonnen zijn. Ooit kreeg ik felicitaties van een kabinetschef die op de hoogte is van de sommen die voor buitenlands cultuurbeleid worden uitgegeven. Hij vond dat niemand met zo weinig geld zoveel heeft gerealiseerd voor Vlaamse uitstraling. Valse bescheidenheid ligt mij niet, daarom blik ik met trots terug op de realisaties in St.-Petersburg. Vanzelfsprekend kon ik dit niet alleen, daarom een woord van dank aan allen die mij acht jaar lang hebben gesteund. *Luc Van den Brande* als minister-president en de gewezen Cultuurministers *Weckx* en *Martens*. Een bijzondere dank gaat naar hun kabinetschefs *Maria De Smedt* en *Frank Baert*. Ook de mensen uit de administratie Kunst, de heren *Juwet* en *Hicquet* en secretaris-generaal *Eric Van Lerberghe*, de administratie Buitenlands beleid met directeur-generaal *Diane Verstraeten* en haar diensten. Mijn ruimdenkende directeur van St.-Lucas te Gent *Carlo Christiaen* dank ik, hij gaf mij de kans om tijdens mijn leraarsopdracht het pedagogische werk in St.-Petersburg waar te maken. Ook mijn vrouw dank ik, zij biedt mij de nodige ruimte om dit te verwezenlijken.”

◆ **Wat drijft een artiest om naast zijn kunst zoveel tijd te spenderen aan cultuurwerk in een verre stad?**

H. Van de Perre: „Hetzelfde onverklaarbare avontuur van de geest dat mij tot het creëren van kunst drijft. Een kunstenaar heeft naast zijn kunst ook nood aan verruiming van zijn werkerrein.”

Promotie voor Vlaanderen

renbeleid. Vooreerst onze jaarlijkse conferenties over Vlaamse kunst en tentoonstellingen die op eerder kleine betaalbare bedragen steunen, maar die net zoveel pers en publiek kunnen halen als de grote populaire projecten. Dit eerste spoor zie ik als de jaarlijkse 'Vlaamse zomer van St.-Petersburg'. Vervolgens zou deze aanwezigheidspolitiek om de vijf jaar moeten uitmonden in een grote prestigieuze tentoonstelling in de Hermitage. Voor het jaar 2002 suggereer ik reeds lang een expo over *Ensor* en *Rik Wouters*. Iemand als *Wouters* is in Rusland totaal onbekend maar moet de lyrische Russen erg liggen. Succes verzekerd!”

◆ **U had het over het jaar 2002...**

H. Van de Perre: „Ik heb de stichting 'Vlaanderen-St.-Petersburg 2002-2003' opgericht. In 2002 vierten wij 700 jaar Guldensporenslag, in 2003 viert St.-Petersburg zijn 300-jarig bestaan. Aanleiding genoeg om elkaar wederzijds een cultuurfeest van formaat te gunnen. In onze stichting zetelen acht belangrijke cultuurmensen uit St.-Petersburg, allen met een invloedrijke directiefunctie. Langs Vlaamse kant is vooralsnog de troïka *Jo Haazen*, *André Posman* en *Van de Perre* bezig. Met de stichting willen wij alle Vlamingen die in St.-Petersburg actief zijn met elkaar verbinden en waar het kan samen optreden.”

CULTUREEL AMBASSADEUR

◆ **In 1996 werd u 'cultureel ambassadeur van Vlaanderen' en in 1998 benoemde de universiteit A. Herzen u tot 'doctor honoris causa'. Openden deze titels deuren?**

H. Van de Perre: „Russen houden van onderscheidingen. De titel 'cultureel am-

Met schilderijen van hedendaagse Vlaamse schilders als decor speelt een Russisch kwartet muziek uit Vlaanderen.

Vlaanderen in Sint-Petersburg (slot)

(mvl)